Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
YVES BOT
της 17ης Σεπτεμβρίου 2015 [1]

Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-659/13 και C-34/14

C & J Clark International Ltd (C-659/13)
κατά
The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs
[αίτηση του First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Ηνωμένο Βασίλειο),
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]
και
Puma SE (C-34/14)
κατά
Hauptzollamt Nürnberg
[αίτηση του Finanzgericht München (Γερμανία)

για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή — Ντάμπινγκ — Κύρος του κανονισμού (ΕΚ) 1472/2006 — Εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα καταγωγής Κίνας και Βιετνάμ»

1. Στο πλαίσιο των παρουσών υποθέσεων, το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί επί του αν ο κανονισμός (ΕΚ) 1472/2006 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2006, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ και για την οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού που επιβλήθηκε στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Βιετνάμ [2], πρέπει να κηρυχθεί άκυρος, ιδίως για τον λόγο ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν εξέτασε τις αιτήσεις των παραγωγών-εξαγωγέων της Κίνας και του Βιετνάμ προκειμένου να υπαχθούν στο καθεστώς της εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς (στο εξής: ΚΟΑ). Το Δικαστήριο καλείται, επίσης, να αποφανθεί επί των συνεπειών τέτοιου είδους ακυρότητας.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.
2 — ΕΕ L 275, σ. 1, στο εξής: επίδικος κανονισμός.

I – **Το νομικό πλαίσιο**

Α — *Το διεθνές δίκαιο*

2. Η συμφωνία για την εφαρμογή του άρθρου VI της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 (ΠΟΕ-ΓΣΔΕ 1994)[3] περιλαμβάνεται στο παράρτημα 1 Α της συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ)[4].

3. Το άρθρο 6.10 της συμφωνίας αντιντάμπινγκ έχει ως εξής:

«Οι αρχές καθορίζουν, κατά κανόνα, ένα ξεχωριστό περιθώριο ντάμπινγκ για καθέναν από τους γνωστούς ενδιαφερόμενους εξαγωγείς ή παραγωγούς του προϊόντος που αποτελεί αντικείμενο της έρευνας. Όταν ο αριθμός των εξαγωγέων, των παραγωγών, των εισαγωγέων ή των τύπων προϊόντων που έχουν σημασία για την υπόθεση είναι τόσο μεγάλος, ώστε να καθιστά πρακτικώς ανέφικτο τον προαναφερθέντα ατομικό καθορισμό του περιθωρίου ντάμπινγκ, οι αρχές δύνανται να λαμβάνουν υπόψη για τους σκοπούς της εξέτασης είτε εύλογο αριθμό ενδιαφερομένων ή προϊόντων, με δειγματοληψίες που ανταποκρίνονται στις αρχές της στατιστικής και λαμβάνοντας ως βάση τα στοιχεία που έχουν στη διάθεσή τους οι αρχές κατά το χρόνο επιλογής του δείγματος, είτε το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό του όγκου των εξαγωγών από την εκάστοτε χώρα για το οποίο μπορεί λογικά να διεξαχθεί έρευνα.»

4. Κατά τους όρους του άρθρου 9.2 της εν λόγω συμφωνίας:

«Όταν επιβάλλεται δασμός αντιντάμπινγκ σε σχέση με οποιοδήποτε προϊόν, ο δασμός αυτός εισπράττεται κάθε φορά μέχρι του προβλεπόμενου ποσού για όλες χωρίς διάκριση τις εισαγωγές του συγκεκριμένου προϊόντος, όποια και αν είναι η προέλευσή τους, εφόσον διαπιστώνεται ότι οι εισαγωγές αυτές αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και προκαλούν ζημία, με εξαίρεση τις εισαγωγές που προέρχονται από εταιρίες για τις οποίες έχουν γίνει δεκτές αναλήψεις υποχρεώσεων ως προς τις τιμές συμφώνως προς τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας. Οι αρχές κατονομάζουν αυτόν ή αυτούς που προμηθεύουν το συγκεκριμένο προϊόν. Αν, παρ' όλα αυτά, η υπόθεση αφορά περισσότερους προμηθευτές από την ίδια χώρα και είναι πρακτικώς αδύνατο να κατονομασθούν οι προμηθευτές αυτοί στο σύνολό τους, οι αρχές δύνανται να κατονομάζουν τη συγκεκριμένη προμηθεύτρια χώρα. Αν η υπόθεση αφορά περισσότερους προμηθευτές από διάφορες χώρες, οι αρχές δύνανται να κατονομάζουν είτε όλους τους εμπλεκόμενους προμηθευτές, είτε, αν αυτό είναι πρακτικώς αδύνατο, όλες τις προμηθεύτριες χώρες.»

3 — ΕΕ 1994, L 336, σ. 103, στο εξής: συμφωνία αντιντάμπινγκ.

4 — Συμφωνία που υπογράφηκε στο Μαρακές, στις 15 Απριλίου 1994, και εγκρίθηκε με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθόσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336, σ. 1).

Β — *Το δίκαιο της Ένωσης*

1. Ο τελωνειακός κώδικας

5. Το άρθρο 236 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα [5], προβλέπει:

«1. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών πραγματοποιείται εφόσον αποδεικνύεται ότι κατά τη στιγμή της πληρωμής τους το ποσό τους δεν οφειλόταν νομίμως ή ότι το ποσό βεβαιώθηκε κατά παράβαση του άρθρου 220, παράγραφος 2.

Η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών πραγματοποιείται εφόσον αποδεικνύεται ότι κατά τη στιγμή της βεβαίωσης τους το ποσό τους δεν οφειλόταν νομίμως ή ότι το ποσό βεβαιώθηκε κατά παράβαση του άρθρου 220, παράγραφος 2.

Δεν χορηγείται επιστροφή ή διαγραφή δασμών, όταν τα γεγονότα που οδήγησαν στην πληρωμή ή τη βεβαίωση ποσού το οποίο δεν οφειλόταν νομίμως προκύπτουν από δόλιο τέχνασμα του ενδιαφερομένου.

2. Η επιστροφή ή η διαγραφή εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών παραχωρείται κατόπιν υποβολής αιτήσεως στο αρμόδιο τελωνείο πριν από την εκπνοή προθεσμίας τριών ετών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης των εν λόγω δασμών στον οφειλέτη.

Η προθεσμία αυτή παρατείνεται αν ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι δεν κατέθεσε την αίτησή του μέσα στην προθεσμία αυτή λόγω τυχαίου γεγονότος ή ανωτέρας βίας.

Οι τελωνειακές αρχές προβαίνουν αυτεπαγγέλτως στην επιστροφή ή τη διαγραφή δασμών όταν οι ίδιες διαπιστώνουν, μέσα στην προθεσμία αυτή, την ύπαρξη μιας από τις καταστάσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο.»

2. Ο βασικός κανονισμός

6. Ο κανονισμός (ΕΚ) 384/96 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας [6], αποσκοπεί στη μεταφορά των κανόνων αντιντάμπινγκ που περιέχονται στη συμφωνία αντιντάμπινγκ. Προς στον σκοπό αυτό, καθορίζει τους κανόνες που αφορούν, ιδίως, τον υπολογισμό του περιθωρίου ντάμπινγκ, τις διαδικασίες ενάρξεως και διεξαγωγής της έρευνας, τη θέσπιση προσωρινών και οριστικών μέτρων καθώς και τη διάρκεια και την επανεξέταση των μέτρων αντιντάμπινγκ.

7. Το άρθρο 1 του βασικού κανονισμού προβλέπει:

«1. Δασμός αντιντάμπινγκ είναι δυνατό να επιβάλλεται σε κάθε προϊόν που αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ, όταν η θέση του σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας προκαλεί ζημία.

2. Ένα προϊόν θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ όταν η τιμή εξαγωγής του στην Κοινότητα είναι χαμηλότερη από μια συγκρίσιμη τιμή του ομοειδούς προϊόντος, όπως έχει καθοριστεί για τη χώρα εξαγωγής κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις.

5 — ΕΕ L 302, σ. 1, στο εξής: τελωνειακός κώδικας.

6 — ΕΕ L 56, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2000, L 263, σ. 34. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 2117/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 2005 (ΕΕ L 340, σ. 17, στο εξής: βασικός κανονισμός).

[...]»

8. Το άρθρο 2 του κανονισμού αυτού ορίζει:

«Α. Κανονική αξία Η κανονική αξία βασίζεται κατ' αρχήν στις πληρωθείσες ή πληρωτέες τιμές, κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις, από ανεξάρτητους πελάτες στη χώρα εξαγωγής. Ωστόσο, στην περίπτωση που ο εξαγωγέας στη χώρα εξαγωγής δεν παράγει ή δεν πωλεί το ομοειδές προϊόν, η κανονική αξία είναι δυνατό να καθορίζεται με βάση τις τιμές που εφαρμόζουν άλλοι πωλητές ή παραγωγοί. Οι τιμές που εφαρμόζονται μεταξύ μερών που φαίνεται ότι συνδέονται μεταξύ τους ή έχουν συνάψει μεταξύ τους συμψηφιστικό διακανονισμό είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι αντιστοιχούν σε συνήθεις εμπορικές πράξεις και να χρησιμοποιηθούν για τον καθορισμό της κανονικής αξίας μόνον εφόσον διαπιστώνεται ότι δεν επηρεάζονται από τη μεταξύ των μερών σχέση. Για να καθοριστεί αν δύο μέρη είναι συνδεδεμένα, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο ορισμός των συνδεδεμένων μερών που καθορίζεται στο άρθρο 143 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2454/93 της Επιτροπής της 2ας Ιουλίου 1993 σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού [...] 2913/92 [7].

2. Οι πωλήσεις του ομοειδούς προϊόντος που προορίζονται για εγχώρια κατανάλωση χρησιμοποιούνται κατ' αρχήν για τον καθορισμό της κανονικής αξίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο όγκος των εν λόγω πωλήσεων αντιπροσωπεύει ποσοστό 5 % τουλάχιστον του όγκου πωλήσεων του υπό εξέταση προϊόντος προς την Κοινότητα.

Εντούτοις, είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί και μικρότερος όγκος πωλήσεων, όταν, επί παραδείγματι, οι εφαρμοζόμενες τιμές θεωρούνται αντιπροσωπευτικές της οικείας αγοράς.

3. Όταν δεν υπάρχουν πωλήσεις του ομοειδούς προϊόντος στο πλαίσιο συνήθων εμπορικών πράξεων ή όταν αυτές δεν είναι επαρκείς ή όταν οι πωλήσεις αυτές δεν επιτρέπουν τη διεξαγωγή ορθής σύγκρισης εξαιτίας των ειδικών συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, η κανονική αξία του ομοειδούς προϊόντος υπολογίζεται με βάση το κόστος παραγωγής στη χώρα καταγωγής συν ένα εύλογο ποσό για τα έξοδα πώλησης, τα γενικά και διοικητικά έξοδα και τα κέρδη, ή με βάση τις τιμές εξαγωγής, κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις, προς μια κατάλληλη τρίτη χώρα, υπό την προϋπόθεση ότι οι τιμές αυτές είναι αντιπροσωπευτικές. Η ειδική συνθήκη της αγοράς για το υπό εξέταση προϊόν κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου θεωρείται ότι επικρατεί όταν, μεταξύ άλλων, οι τιμές είναι τεχνητά χαμηλές, όταν ασκείται σημαντικό αντισταθμιστικό εμπόριο, ή όταν υπάρχουν εργασίες μεταποίησης μη εμπορικού χαρακτήρα.

4. Οι πωλήσεις του ομοειδούς προϊόντος στην εγχώρια αγορά της χώρας εξαγωγής ή οι εξαγωγικές πωλήσεις προς μια τρίτη χώρα, σε τιμές χαμηλότερες από το (πάγιο και μεταβλητό) κόστος παραγωγής ανά μονάδα, προσαυξημένο κατά τα έξοδα πώλησης και τα γενικά και διοικητικά έξοδα, είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι δεν πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συνήθων εμπορικών πράξεων εξαιτίας της τιμής τους και να μη ληφθούν υπόψη για τον καθορισμό της κανονικής αξίας μόνον εφόσον αποδεικνύεται ότι οι πωλήσεις αυτές έχουν πραγματοποιηθεί επί παρατεταμένο χρονικό διάστημα και σε σημαντικές ποσότητες και ότι οι τιμές τους δεν επιτρέπουν την ολοσχερή κάλυψη του κόστους μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Στην περίπτωση τιμών που υπολείπονται του κόστους κατά το χρόνο της πώλησης, αλλά είναι υψηλότερες από το μέσο σταθμισμένο κόστος κατά την περίοδο έρευνας, γίνεται δεκτό ότι οι τιμές αυτές επιτρέπουν την κάλυψη του κόστους μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

7 — ΕΕ L 253, σ. 1.

Ως παρατεταμένο θεωρείται κατά κανόνα χρονικό διάστημα ενός έτους, ενώ σε καμία περίπτωση δεν αρκεί χρονικό διάστημα βραχύτερο του εξαμήνου· επίσης, για να γίνει δεκτό ότι πωλήσεις σε τιμές κάτω του κόστους ανά μονάδα έχουν πραγματοποιηθεί σε σημαντικές ποσότητες εντός του εν λόγω χρονικού διαστήματος, πρέπει να αποδεικνύεται ότι η μέση σταθμισμένη τιμή πώλησης είναι κατώτερη του μέσου σταθμισμένου κόστους ανά μονάδα ή ότι ο όγκος των πωλήσεων σε τιμές κάτω του κόστους ανά μονάδα αντιπροσωπεύει ποσοστό 20 % τουλάχιστον των πωλήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της κανονικής αξίας.

5. Το κόστος υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία που τηρεί το μέρος σε σχέση με το οποίο διεξάγεται έρευνα, υπό την προϋπόθεση ότι τα στοιχεία αυτά ανταποκρίνονται στις γενικώς παραδεδεγμένες αρχές της λογιστικής που ισχύουν στην οικεία χώρα και ότι αποδεικνύεται πως τα στοιχεία αντανακλούν σε ικανοποιητικό βαθμό τις δαπάνες που συνδέονται με την παραγωγή και πώληση του υπό εξέταση προϊόντος. Αν οι δαπάνες που συνδέονται με την παραγωγή και την πώληση του υπό εξέταση προϊόντος δεν αντανακλώνται ευλόγως στα στοιχεία του εν λόγω μέρους, αυτές προσαρμόζονται ή καθορίζονται με βάση το κόστος άλλων παραγωγών ή εξαγωγέων στην ίδια χώρα, ή, όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα τέτοια στοιχεία ή δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν, πάνω σε κάθε άλλη εύλογη βάση, περιλαμβανομένων των στοιχείων από άλλες αντιπροσωπευτικές αγορές.

Τυχόν αποδεικτικά στοιχεία που έχουν προσκομισθεί σε σχέση με το θέμα της ορθής κατανομής του κόστους λαμβάνονται υπόψη, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύεται πως η εκάστοτε κατανομή του κόστους ανταποκρίνεται σε πάγια πρακτική. Εφόσον δεν υπάρχει καταλληλότερη μέθοδος, προκρίνεται η κατανομή του κόστους με βάση τον κύκλο εργασιών. Το κόστος αναπροσαρμόζεται καταλλήλως, προκειμένου να ληφθούν υπόψη μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία του κόστους που ευνοούν τη μελλοντική ή/και την τρέχουσα παραγωγή, εκτός αν αυτά αντικατοπτρίζονται ήδη στην κατανομή του κόστους βάσει του παρόντος εδαφίου.

Σε περίπτωση που το κόστος που αντιστοιχεί σε τμήμα της περιόδου κάλυψης του κόστους επηρεάζεται από τη χρήση νέων παραγωγικών εγκαταστάσεων, οι οποίες προϋποθέτουν σημαντικές πρόσθετες επενδύσεις και χαμηλά ποσοστά χρησιμοποίησης ικανότητας, ως αποτέλεσμα της έναρξης λειτουργίας της επιχείρησης που λαμβάνει χώρα κατά την έρευνα ή κατά τη διάρκεια ενός τμήματος αυτής, ως μέσο κόστος του σταδίου έναρξης λειτουργίας θεωρείται εκείνο που ισχύει, βάσει των προαναφερθέντων κανόνων κατανομής, κατά τη λήξη του εν λόγω σταδίου· το μέσο αυτό κόστος, στην τιμή που έχει προκύψει γι' αυτό, συνυπολογίζεται, για την οικεία χρονική περίοδο, στο μέσο σταθμισμένο κόστος για το οποίο γίνεται λόγος στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4. Η διάρκεια του σταδίου έναρξης λειτουργίας καθορίζεται με βάση τα δεδομένα που ισχύουν για τον εκάστοτε παραγωγό ή εξαγωγέα, αλλά δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει ένα ενδεδειγμένο αρχικό τμήμα της περιόδου κάλυψης του κόστους. Για τους σκοπούς της αναπροσαρμογής του κόστους που ισχύει κατά την περίοδο έρευνας, λαμβάνονται υπόψη τυχόν πληροφορίες που αφορούν το στάδιο έναρξης λειτουργίας πέραν της ως άνω καθοριζόμενης περιόδου, κατά το μέτρο που τα στοιχεία αυτά έχουν υποβληθεί πριν από την πραγματοποίηση επιτόπιων επαληθεύσεων και εντός τριών μηνών από την έναρξη της έρευνας.

6. Τα ποσά που αντιστοιχούν στα έξοδα πώλησης, στα γενικά και διοικητικά έξοδα και στα κέρδη υπολογίζονται με βάση πραγματικά στοιχεία για την παραγωγή και τις πωλήσεις, κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις, του ομοειδούς προϊόντος, που έχει πραγματοποιήσει ο εξαγωγέας ή ο παραγωγός τον οποίο αφορά η έρευνα. Όταν τα παραπάνω ποσά δεν είναι δυνατό να υπολογισθούν με αυτή τη βάση, επιτρέπεται ο υπολογισμός τους με βάση:

α) τον σταθμισμένο μέσο όρο των πραγματικών ποσών που έχουν καθορισθεί για άλλους εξαγωγείς ή παραγωγούς ως προς τους οποίους γίνεται η έρευνα όσον αφορά την παραγωγή και τις πωλήσεις του ομοειδούς προϊόντος στην εγχώρια αγορά της χώρας καταγωγής·

β) τα πραγματικά ποσά που εφαρμόζονται από τον εκάστοτε εξαγωγέα ή παραγωγό στην παραγωγή και τις πωλήσεις, κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις, της ίδιας γενικής κατηγορίας προϊόντων στην εγχώρια αγορά της χώρας καταγωγής·

γ) οποιαδήποτε άλλη εύλογη μέθοδο, υπό την προϋπόθεση ότι το προκύπτον βάσει αυτής ποσό κέρδους δεν υπερβαίνει το κέρδος που πραγματοποιούν υπό κανονικές συνθήκες άλλοι εξαγωγείς ή παραγωγοί σε σχέση με τις πωλήσεις προϊόντων της ιδίας γενικής κατηγορίας στην εγχώρια αγορά της χώρας καταγωγής.

7.

α) Στην περίπτωση εισαγωγών από χώρες που δεν διαθέτουν οικονομία της αγοράς […], η κανονική αξία καθορίζεται με βάση την τιμή ή την κατασκευασμένη αξία σε μια τρίτη χώρα με οικονομία αγοράς ή με βάση την τιμή που μια τέτοια τρίτη χώρα εφαρμόζει έναντι άλλων χωρών, συμπεριλαμβανομένης της Κοινότητας, ή, όταν τίποτε από τα παραπάνω δεν είναι εφικτό, με βάση οποιοδήποτε άλλο εύλογο δεδομένο, όπως είναι η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή του ομοειδούς προϊόντος στην Κοινότητα, αναπροσαρμοσμένη καταλλήλως, εφόσον χρειάζεται, για να συμπεριλαμβάνει εύλογο περιθώριο κέρδους.

[...]

β) Στις έρευνες αντιντάμπινγκ για εισαγωγές από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, το Βιετνάμ […], η κανονική αξία καθορίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 6, εάν αποδεικνύεται, με βάση δεόντως τεκμηριωμένους ισχυρισμούς που υποβάλλουν ένας ή περισσότεροι παραγωγοί οι οποίοι υπόκεινται στην έρευνα και με βάση τα κριτήρια και τις διαδικασίες που θεσπίζονται στο στοιχείο γ′, ότι για τους συγκεκριμένους παραγωγούς επικρατούν συνθήκες οικονομίας της αγοράς όσον αφορά την κατασκευή και την πώληση του οικείου ομοειδούς προϊόντος. Σε κάθε άλλη περίπτωση εφαρμόζονται οι κανόνες που θεσπίζονται στο στοιχείο α′.

γ) Ένας ισχυρισμός κατά το στοιχείο β′ γίνεται γραπτώς και πρέπει να δίδει επαρκείς αποδείξεις ότι ο παραγωγός λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, ήτοι:

— οι επιχειρηματικές αποφάσεις για τιμές, κόστος και εισροές, π.χ. πρώτες ύλες, τεχνολογία, εργατικό δυναμικό, εκροές, πωλήσεις και επενδύσεις, [πρέπει να] λαμβάνονται βάσει στοιχείων από την αγορά, όσον αφορά την προσφορά και τη ζήτηση, χωρίς σημαντική κρατική παρέμβαση, ενώ το κόστος των σημαντικότερων εισροών πρέπει να εκφράζει σε μεγάλο βαθμό τις τιμές στην αγορά,

— οι επιχειρήσεις πρέπει να τηρούν σαφή λογιστική καταγραφή, υποκειμένη σε ανεξάρτητο έλεγχο, βάσει των διεθνών λογιστικών προτύπων, η οποία και πρέπει να ακολουθείται συνεπώς,

— το κόστος παραγωγής και η οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων δεν πρέπει να υπόκειται σε μείζονες στρεβλώσεις, προερχόμενες από το παλαιό σύστημα που δεν ακολουθούσε την οικονομία της αγοράς, ιδίως ως προς την απαξίωση του ενεργητικού, άλλες αποσβέσεις, δοσοληψίες αντιπραγματισμού και πληρωμές με συμψηφισμό,

— οι οικείες επιχειρήσεις [πρέπει να] υπόκεινται σε νομοθεσία περί πτωχεύσεως και ιδιοκτησιακού καθεστώτος η οποία [να] εγγυάται ασφάλεια δικαίου και λειτουργική σταθερότητα,

και

— ο καθορισμός των συναλλαγματικών ισοτιμιών [πρέπει να] γίνεται με τιμές αγοράς.

Η απόφαση ότι ο παραγωγός πληροί τα ανωτέρω κριτήρια θα ληφθεί εντός τριμήνου από την έναρξη της έρευνας, αφού ζητηθεί συγκεκριμένα η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής και αφού δοθεί στην κοινοτική βιομηχανία η δυνατότης να λάβει θέση. Η απόφαση θα παραμείνει σε ισχύ καθόλη τη διάρκεια της έρευνας. [...]»

9. Το άρθρο 3 του βασικού κανονισμού ορίζει τα εξής:

«1. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και εφόσον δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό, ο όρος "ζημία" σημαίνει τη σημαντική ζημία που προκαλείται στην κοινοτική βιομηχανία, τον κίνδυνο πρόκλησης σημαντικής ζημίας στην κοινοτική βιομηχανία ή την αισθητή καθυστέρηση της δημιουργίας μιας τέτοιας βιομηχανίας· η ερμηνεία του όρου διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Ο προσδιορισμός της ύπαρξης ζημίας στηρίζεται σε θετικά αποδεικτικά στοιχεία και προϋποθέτει οπωσδήποτε αντικειμενική εξέταση τόσο: α) του όγκου των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και της επίδρασής τους στις τιμές των ομοειδών προϊόντων στην αγορά της Κοινότητας όσο και β) των συνεπειών των εισαγωγών αυτών για την κοινοτική βιομηχανία.

[...]

7. Άλλοι γνωστοί παράγοντες πλην των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ, οι οποίοι προξενούν κατά το ίδιο χρονικό διάστημα ζημία στην κοινοτική βιομηχανία, εξετάζονται ομοίως, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι η προκαλούμενη από τους εν λόγω άλλους παράγοντες ζημία δεν αποδίδεται στις εισαγωγές που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ κατ' εφαρμογή της παραγράφου 6. Στους παράγοντες που είναι δυνατό να ληφθούν υπόψη εν προκειμένω περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ο όγκος και οι τιμές εισαγωγών πωλούμενων σε τιμές που δεν απορρέουν από πρακτικές ντάμπινγκ, η τυχόν συρρίκνωση της ζήτησης ή μεταβολές των δεδομένων κατανάλωσης, τυχόν περιοριστικές εμπορικές πρακτικές που εφαρμόζουν οι παραγωγοί τρίτων χωρών και της Κοινότητας και ο μεταξύ τους ανταγωνισμός, οι τεχνολογικές εξελίξεις, καθώς και οι εξαγωγικές επιδόσεις και η παραγωγικότητα της κοινοτικής βιομηχανίας.

[...]»

10. Κατά το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού, με τίτλο «Έναρξη της διαδικασίας»:

1. Με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στην παράγραφο 6, η έναρξη έρευνας για να διαπιστωθούν η ύπαρξη, η έκταση και οι επιπτώσεις των τυχόν εικαζόμενων πρακτικών ντάμπινγκ προϋποθέτει γραπτή καταγγελία εκ μέρους κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου, καθώς και κάθε ένωσης χωρίς νομική προσωπικότητα, που ενεργεί επ' ονόματι της κοινοτικής βιομηχανίας.

[...]

4. Η έναρξη έρευνας βάσει της παραγράφου 1 επιτρέπεται μόνον αφού έχει διαπιστωθεί, μετά από εξέταση του βαθμού στήριξης της καταγγελίας ή αντίθεσης προς αυτήν που έχουν εκφράσει οι κοινοτικοί παραγωγοί του ομοειδούς προϊόντος, ότι η καταγγελία έχει υποβληθεί εκ μέρους ή για λογαριασμό της κοινοτικής βιομηχανίας. Γίνεται δεκτό ότι η αίτηση έχει υποβληθεί "εκ μέρους ή για λογαριασμό της κοινοτικής βιομηχανίας", αν υποστηρίζεται από κοινοτικούς παραγωγούς των οποίων η αθροιστική παραγωγή αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 50 % της συνολικής παραγωγής του ομοειδούς προϊόντος που πραγματοποιεί εκείνο το τμήμα της κοινοτικής βιομηχανίας το οποίο είτε εκφράζει την υποστήριξή του προς την καταγγελία είτε αντιτίθεται σε αυτήν. Εντούτοις, η έναρξη έρευνας δεν είναι δυνατή, όταν οι κοινοτικοί παραγωγοί που υποστηρίζουν ρητώς την καταγγελία αντιπροσωπεύουν ποσοστό κατώτερο του 25 % της συνολικής παραγωγής του ομοειδούς προϊόντος που πραγματοποιεί η κοινοτική βιομηχανία.

[...]»

11. Το άρθρο 9 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«[...]

5. Ο δασμός αντιντάμπινγκ επιβάλλεται στο ύψος που αναλογεί σε κάθε περίπτωση, χωρίς διάκριση στις εισαγωγές ενός προϊόντος από κάθε πηγή ως προς τις οποίες αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ και προξενούν ζημία, με εξαίρεση τις εισαγωγές από εκείνες τις πηγές από τις οποίες έχουν γίνει δεκτές αναλήψεις υποχρεώσεων σε εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού. Ο κανονισμός περί επιβολής του δασμού καθορίζει τον δασμό που αντιστοιχεί σε κάθε προμηθευτή ή, αν αυτό είναι πρακτικώς ανέφικτο, και γενικά όπου εφαρμόζεται το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο α′, την οικεία προμηθεύτρια χώρα.Στις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο α′, ωστόσο, ορίζεται ο ατομικός δασμός για τους εξαγωγείς που μπορούν να αποδείξουν, με βάση δεόντως αιτιολογημένους ισχυρισμούς, ότι:

α) σε περίπτωση εταιριών που ελέγχονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από αλλοδαπούς ή από κοινές επιχειρήσεις, οι εξαγωγείς είναι ελεύθεροι να επαναπατρίζουν κεφάλαια και κέρδη·

β) οι τιμές εξαγωγής και οι ποσότητες των εξαγόμενων προϊόντων, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις πώλησης καθορίζονται ελεύθερα·

γ) η πλειοψηφία των μετοχών ανήκει σε ιδιώτες. Οι κρατικοί υπάλληλοι που έχουν καθήκοντα στο διοικητικό συμβούλιο ή κατέχουν βασικές διευθυντικές θέσεις πρέπει να αποτελούν μειονότητα, ή διαφορετικά πρέπει να αποδειχθεί ότι η εταιρία είναι παρόλα αυτά επαρκώς ανεξάρτητη από κρατική παρέμβαση·

δ) οι πράξεις μετατροπής συναλλάγματος πραγματοποιούνται σε τιμές της αγοράς και

ε) η κρατική παρέμβαση δεν πρέπει να είναι τέτοια ώστε να επιτρέπει την καταστρατήγηση των μέτρων σε περίπτωση που καθορισθούν διαφορετικοί δασμολογικοί συντελεστές για τους μεμονωμένους εξαγωγείς.

6. Όταν η Επιτροπή έχει περιστείλει το αντικείμενο της εξέτασης κατ' εφαρμογή του άρθρου 17, οποιοσδήποτε δασμός αντιντάμπινγκ ο οποίος επιβάλλεται στις εισαγωγές που προέρχονται από εξαγωγείς ή παραγωγούς οι οποίοι έχουν αναγγελθεί σύμφωνα με το άρθρο 17, αλλά δεν έχουν συμπεριληφθεί στην έρευνα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το μέσο σταθμισμένο περιθώριο ντάμπινγκ που έχει καθοριστεί για τις επιχειρήσεις που επελέγησαν για τη δειγματοληψία. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η Επιτροπή δεν λαμβάνει υπόψη οποιαδήποτε περιθώρια είτε είναι μηδενικά, είτε ασήμαντα, είτε έχουν καθοριστεί υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 18. Μεμονωμένοι δασμοί επιβάλλονται για τις εισαγωγές που προέρχονται από οποιονδήποτε εξαγωγέα ή παραγωγό στον οποίο επιφυλάσσεται ιδιαίτερη μεταχείριση [8], κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17.»

12. Το άρθρο 11, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του βασικού κανονισμού ορίζει:

«Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, ένας εισαγωγέας δύναται να ζητήσει την επιστροφή δασμών που έχουν ήδη εισπραχθεί, εφόσον αποδεικνύεται ότι το περιθώριο ντάμπινγκ που ελήφθη ως βάση για την καταβολή των δασμών έχει εξαλειφθεί ή μειωθεί σε επίπεδο κατώτερο του ύψους του ισχύοντος δασμού.

8 — Στο εξής: ΙΜ.

Προκειμένου να ζητήσει την επιστροφή δασμών αντιντάμπινγκ, ο εισαγωγέας υποβάλλει σχετική αίτηση στην Επιτροπή. Η αίτηση υποβάλλεται μέσω του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου τα προϊόντα ετέθησαν σε ελεύθερη κυκλοφορία, εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές καθόρισαν με τον προβλεπόμενο τρόπο το ύψος των προς επιβολή οριστικών δασμών ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης για την οριστική είσπραξη των ποσών που έχουν καταβληθεί ως εγγύηση υπό μορφή προσωρινού δασμού. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν πάραυτα την αίτηση στην Επιτροπή.»

13. Τέλος, κατά το άρθρο 17, του εν λόγω κανονισμού σχετικά με τις δειγματοληψίες:

«1. Όταν είναι μεγάλος ο αριθμός των καταγγελλόντων, των εξαγωγέων ή των εισαγωγέων, των τύπων προϊόντος ή των συναλλαγών, η έρευνα είναι δυνατό να περιορίζεται σε εύλογο αριθμό ενδιαφερομένων μερών, προϊόντων ή συναλλαγών, με τη χρήση δειγματοληψιών που να ανταποκρίνονται στις αρχές της στατιστικής και λαμβάνοντας ως βάση τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα κατά τον χρόνο της επιλογής· εναλλακτικά η έρευνα είναι δυνατό να περιορίζεται στον μεγαλύτερο αντιπροσωπευτικό όγκο παραγωγής, πωλήσεων ή εξαγωγών, για τον οποίο μπορεί λογικά να διεξαχθεί έρευνα εντός του διαθέσιμου χρόνου.

[...]

3. Ακόμη και σε περιπτώσεις περιστολής του αντικειμένου της εξέτασης κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, είναι υποχρεωτικό να υπολογίζεται ξεχωριστό περιθώριο ντάμπινγκ για κάθε εξαγωγέα ή παραγωγό ο οποίος δεν συμπεριελήφθη στην αρχική επιλογή, αλλά ο οποίος υποβάλλει τις απαιτούμενες πληροφορίες εντός των προθεσμιών που προβλέπει ο παρών κανονισμός, εκτός αν ο αριθμός των εξαγωγέων ή των παραγωγών είναι τόσο μεγάλος, ώστε να καθίσταται υπερβολικά επαχθής η ατομική εξέταση των δεδομένων καθενός και να παρεμποδίζεται η έγκαιρη ολοκλήρωση της έρευνας.

[...]»

3. Ο επίδικος κανονισμός

14. Κατόπιν έρευνας που άρχισε στις 7 Ιουλίου 2005, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 23 Μαρτίου 2006, τον κανονισμό (ΕΚ) 553/2006 για επιβολή προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Βιετνάμ[9].

15. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε τον επίδικο κανονισμό στις 5 Οκτωβρίου 2006. Ο εν λόγω κανονισμός θεσμοθετεί οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ επί των εισαγωγών υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Βιετνάμ. Η Επιτροπή εφάρμοσε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού και, σύμφωνα με το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού, προσέφυγε στην τεχνική της δειγματοληψίας προς τον σκοπό καθορισμού των δασμών αντιντάμπινγκ λαμβάνοντας δείγμα των Κινέζων και Βιετναμέζων παραγωγών-εξαγωγέων (στο εξής: δείγμα).

16. Βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3, του επίδικου κανονισμού, το ποσοστό του δασμού αντιντάμπινγκ καθορίσθηκε σε 16,5 % για όλες τις εγκατεστημένες στην Κίνα εταιρίες, με την εξαίρεση της Golden Step Industrial Co. Ltd (στο εξής: Golden Step), και σε 10 % για όλες τις εγκατεστημένες στο Βιετνάμ εταιρίες. Ως προς την Golden Step, στην οποία αναγνωρίσθηκε το ΚΟΑ, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 7, στοιχείο β', του βασικού κανονισμού, το εν λόγω ποσοστό ορίσθηκε σε 9,7 %.

9 — ΕΕ L 98, σ. 3, στο εξής: προσωρινός κανονισμός.

17. Το άρθρο 3 του επίδικου κανονισμού προέβλεπε την επί διετία εφαρμογή του. Εκδίδοντας τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 1294/2009 [10], το Συμβούλιο παρέτεινε, ακολούθως, κατά δέκα πέντε μήνες την ισχύ των δασμών αντιντάμπινγκ που είχαν θεσπισθεί από τον επίδικο κανονισμό, ήτοι έως το τέλος Μαρτίου 2011.

II – **Τα πραγματικά περιστατικά των υποθέσεων των κυρίων δικών**

18. Η Brosmann Footwear (HK) Ltd, η Seasonable Footwear (Zhongshan) Ltd, η Lung Pao Footwear (Guangzhou) Ltd και η Risen Footwear (HK) Co., Ltd (στο εξής, από κοινού: Brosmann κ.λπ.) άσκησαν αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (Τ-401/06, EU:T:2010:67), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέρριψε την προσφυγή τους μερικής ακυρώσεως του επίδικου κανονισμού. Η Zhejiang Aokang Shoes Co. Ltd (στο εξής: Zhejiang Aokang) άσκησε επίσης αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου κατά της αποφάσεως Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (Τ-407/06 και Τ-408/06, EU:T:2010:68), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή μερικής ακυρώσεως του ίδιου κανονισμού. Οι Brosmann κ.λπ. καθώς και η Zhejiang Aokang ζήτησαν, κατ' ουσίαν, από το Δικαστήριο να αναιρέσει τις εν λόγω αποφάσεις καθώς και τον επίδικο κανονισμό κατά το μέρος που τις αφορούσε.

19. Το Δικαστήριο έκανε δεκτό το αίτημά τους και αναίρεσε τις εν λόγω αποφάσεις καθώς και τον επίδικο κανονισμό κατά το μέρος που αφορούσε την Brosmann κ.λπ. [11] καθώς και την Zhejiang Aokang [12].

20. Με τις αποφάσεις αυτές, το Δικαστήριο έκρινε, ιδίως, ότι, ακόμη και όταν η Επιτροπή προσφεύγει στην τεχνική της δειγματοληψίας, «η υποχρέωση της Επιτροπής να αποφασίσει επί αιτήσεως επιχειρηματία ο οποίος επιθυμεί να υπαχθεί σε ΚΟΑ απορρέει ρητώς από το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο β', του βασικού κανονισμού. Πράγματι, η διάταξη αυτή θεσπίζει την υποχρέωση καθορισμού της κανονικής αξίας, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 6 του ανωτέρω άρθρου, εάν αποδεικνύεται, βάσει δεόντως αιτιολογημένων ισχυρισμών που θα προβάλουν ένας ή περισσότεροι παραγωγοί, ότι οι παραγωγοί αυτοί υπόκεινται σε συνθήκες οικονομίας της αγοράς. Μια τέτοια υποχρέωση αναγνωρίσεως των οικονομικών συνθηκών υπό τις οποίες δραστηριοποιείται κάθε παραγωγός, όσον αφορά την παραγωγή και την πώληση του οικείου ομοειδούς προϊόντος, δεν εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο θα υπολογιστεί το περιθώριο ντάμπινγκ» [13].

A — *Η υπόθεση C-659/13*

21. Από την 1η Μαΐου 2007 έως τις 31 Αυγούστου 2010, η C & J Clark International Ltd (στο εξής: C & J Clark) εισήγαγε δερμάτινα υποδήματα από την Κίνα και το Βιετνάμ. Στις εν λόγω εισαγωγές επιβλήθηκε δασμός αντιντάμπινγκ, σύμφωνα με τις διατάξεις του επίδικου κανονισμού.

22. Στις 30 Ιουνίου 2010 η C & J Clark υπέβαλε αίτηση προς αποτροπή βλάβης των συμφερόντων της με αίτημα, βάσει του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα, την επιστροφή 42 592 829,52 λιρών στερλινών (GBP) που είχαν καταβληθεί ως δασμοί αντιντάμπινγκ για τις εν λόγω εισαγωγές. Η βάση της αιτήσεως αυτής συνίστατο στο ότι οι υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις

10 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2009, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων με το άνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Βιετνάμ και Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, όπως επεκτάθηκε στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων με το άνω μέρος από δέρμα που αποστέλλονται από την ΕΔΠ Μακάο, ανεξάρτητα από το αν δηλώνονται ως καταγωγής ΕΔΠ Μακάο ή όχι, μετά τη διαδικασία επανεξέτασης εν όψει της λήξης της ισχύος των μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 384/96 του Συμβουλίου (ΕΕ L 352, σ. 1, στο εξής: κανονισμός παρατάσεως).

11 — Βλ. απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53).

12 — Βλ. απόφαση Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710).

13 — Βλ. απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53, σκέψη 38). Βλ. επίσης, απόφαση Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710, σκέψεις 28 έως 30).

Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710) εκκρεμούσαν, κατά το χρονικό εκείνο σημείο, ενώπιον του Δικαστηρίου και, κατά την C & J Clark, αν οι εν λόγω αιτήσεις αναιρέσεως ευδοκιμούσαν, θα έπρεπε να της επιστραφούν οι δασμοί αντιντάμπινγκ που είχε καταβάλει.

23. Μετά την έκδοση των αποφάσεων στις εν λόγω υποθέσεις, η C & J Clark επανέλαβε την αίτησή της για επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που είχε καταβάλει, εκτιμώντας ότι οι αποφάσεις αυτές είχαν επίσης εφαρμογή επί των προμηθευτών της. Στις 13 Μαρτίου 2013, οι Commissioners for Her Majesty's Revenue & Custom απέρριψαν την αίτηση αυτή για τον λόγο ότι κανένα από τα εμπορεύματα που είχε εισαγάγει η C & J Clark δεν προερχόταν από τους εξαγωγείς/προμηθευτές που κατονομάζονταν στις εν λόγω αποφάσεις.

24. Στις 11 Απριλίου 2013 η C & J Clark άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου (φορολογικό τμήμα), αμφισβητώντας την ισχύ του επίδικου κανονισμού.

Β — *Η υπόθεση C-34/14*

25. Η Puma SE (στο εξής: Puma) εισήγαγε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά τη διάρκεια των ετών 2006 έως 2011, υποδήματα που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Κίνας και Βιετνάμ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του επίδικου κανονισμού, κατέβαλε δασμούς αντιντάμπινγκ σχετικά με τις εισαγωγές αυτές, συνολικού ποσού 5 059 386,70 ευρώ. Οι προμηθευτές της ήταν κινέζικες και βιετναμέζικες επιχειρήσεις, καθώς και οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους.

26. Μεταξύ των εν λόγω προμηθευτών, ορισμένοι περιλήφθηκαν στο δείγμα κατά τη διάρκεια της έρευνας και υπέστησαν επιτόπιους ελέγχους. Οι λοιποί προμηθευτές της Puma, που ήταν διατεθειμένοι να συνεργασθούν, δεν λήφθηκαν υπόψη στο εν λόγω δείγμα.

27. Στις 21 Δεκεμβρίου 2011 και στις 20 Ιανουαρίου 2012 η Puma ζήτησε από το Hauptzollamt Nürnberg (Τελωνείο Νυρεμβέργης) την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που είχε καταβάλει κατά την περίοδο από τις 7 Απριλίου 2006 έως την 1η Απριλίου 2011 συνολικού ποσού 5 100 983,90 ευρώ, κατ' εφαρμογή του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα. Ταυτοχρόνως, η Puma ζήτησε την παράταση της προθεσμίας για την επιστροφή των εισαγωγικών δασμών προκειμένου να καλύψει το σύνολο της επίμαχης περιόδου και, επομένως, με αναδρομικό αποτέλεσμα από 7 Απριλίου 2006.

28. Με απόφαση της 5ης Ιουλίου 2012, το Hauptzollamt Nürnberg (Τελωνείο Νυρεμβέργης) απέρριψε την αίτηση της Puma για τον λόγο ότι ο επίδικος κανονισμός ακυρώθηκε από το Δικαστήριο μόνο κατά το μέρος που αφορούσε ορισμένους παραγωγούς, κανείς από τους οποίους δεν είναι προμηθευτής της.

29. Η Puma άσκησε ένσταση, στις 18 Ιουλίου 2012, κατά της αποφάσεως αυτής, τροποποιώντας με την ευκαιρία το αιτούμενο ποσό, το οποίο διαμορφώθηκε έκτοτε σε 5 059 386,70 ευρώ. Η ένσταση αυτή απορρίφθηκε από το Hauptzollamt Nürnberg με απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2012.

30. Η Puma άσκησε, ως εκ τούτου, προσφυγή κατά της εν λόγω αποφάσεως ενώπιον του Finanzgericht München (φορολογικό δικαστήριο Μονάχου).

III – **Τα προδικαστικά ερωτήματα**

31. Το First-tier Tribunal (Tax Chamber) [πρωτοβάθμιο δικαστήριο (φορολογικό τμήμα)] και το Finanzgericht München αμφιβάλλουν ως προς το κύρος του επίδικου κανονισμού. Αποφάσισαν συνεπώς να αναστείλουν την έκδοση αποφάσεως και να υποβάλουν προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο.

Α — *Η υπόθεση C-659/13*

32. Το First-tier Tribunal (Tax Chamber) υποβάλλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Είναι ο επίδικος κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στα άρθρα 2, παράγραφος 7, στοιχείο β′, και 9, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε τις αιτήσεις για την αναγνώριση ΚΟΑ και την επιφύλαξη ΙΜ που υποβλήθηκαν από παραγωγούς/εξαγωγείς της Κίνας και του Βιετνάμ οι οποίοι δεν περιελήφθησαν στη δειγματοληψία σύμφωνα με το άρθρο 17 του βασικού κανονισμού;

2) Είναι ο επίδικος κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, του βασικού κανονισμού, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν απεφάνθη εντός τριών μηνών από την έναρξη της έρευνας επί των αιτήσεων για την αναγνώριση ΚΟΑ που υποβλήθηκαν από παραγωγούς/εξαγωγείς της Κίνας και του Βιετνάμ οι οποίοι δεν περιελήφθησαν στη δειγματοληψία σύμφωνα με το άρθρο 17 του βασικού κανονισμού;

3) Είναι ο επίδικος κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, του βασικού κανονισμού, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν απεφάνθη εντός τριών μηνών από την έναρξη της έρευνας επί των αιτήσεων για την αναγνώριση ΚΟΑ που υποβλήθηκαν από παραγωγούς/εξαγωγείς της Κίνας και του Βιετνάμ οι οποίοι περιελήφθησαν στη δειγματοληψία σύμφωνα με το άρθρο 17 του βασικού κανονισμού;

4) Είναι ο επίδικος κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στα άρθρα 3, 4, παράγραφος 1, 5, παράγραφος 4, και 17 του βασικού κανονισμού, δεδομένου ότι μη επαρκής αριθμός παραγωγών του κοινοτικού κλάδου παραγωγής συνεργάστηκε προκειμένου να μπορέσει η Επιτροπή να προβεί σε βάσιμη εκτίμηση της ζημίας και, επομένως, σε βάσιμη εκτίμηση της αιτιώδους συνάφειας;

5) Είναι ο επίδικος κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού και στο άρθρο 253 ΕΚ, δεδομένου ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία στον φάκελο της έρευνας προέκυπτε ότι η ζημία στην κοινοτική βιομηχανία εκτιμήθηκε επί τη βάσει αναληθών δεδομένων, καθώς και ότι στον επίδικο κανονισμό δεν αιτιολογείται ο μη συνυπολογισμός των αποδεικτικών αυτών στοιχείων;

6) Είναι ο επίδικος κανονισμός ανίσχυρος στο μέτρο που αντίκειται στο άρθρο 3, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού, δεδομένου ότι οι συνέπειες άλλων παραγόντων που είναι γνωστό ότι προκαλούν ζημία δεν διαχωρίστηκαν και δεν διακρίθηκαν, κατά τον προσήκοντα τρόπο, από τις συνέπειες των εισαγωγών που φέρεται ότι αποτέλεσαν αντικείμενο ντάμπινγκ;

7) Σε ποιο βαθμό μπορούν δικαστήρια κράτους μέλους να στηριχθούν στην ερμηνεία του επίδικου κανονισμού στην οποία το Δικαστήριο προέβη στο πλαίσιο των υποθέσεων, Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53), καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710), προκειμένου να εξετάσουν αν καταβληθέντες δασμοί δεν οφείλονταν νομίμως υπό την έννοια του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα για

εταιρίες οι οποίες, ακριβώς όπως οι αναιρεσείουσες στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι εν λόγω αποφάσεις, ναι μεν δεν περιελήφθησαν στη δειγματοληψία, πλην όμως υπέβαλαν αιτήσεις για την αναγνώριση ΚΟΑ και την επιφύλαξη ΙΜ οι οποίες δεν εξετάστηκαν;»

Β — *Η υπόθεση C-34/14*

33. Το Finanzgericht München υποβάλλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Στο μέτρο κατά το οποίο δεν έχουν ακυρωθεί με τις αποφάσεις, Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10, EU:C:2012:710), εξακολουθούν να ισχύουν στο σύνολό τους ο επίδικος κανονισμός και ο κανονισμός παρατάσεως;

2) Στην περίπτωση που η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι αρνητική, αλλά οι εν λόγω κανονισμοί δεν είναι ανίσχυροι στο σύνολό τους:

α) Ως προς ποιους εξαγωγείς και παραγωγούς της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και του Βιετνάμ, από τους οποίους η προσφεύγουσα προμηθεύτηκε προϊόντα μεταξύ των ετών 2006 και 2011, είναι ανίσχυροι ο επίδικος κανονισμός και ο κανονισμός παρατάσεως;

β) Συνιστά η εν όλω ή η εν μέρει ακύρωση των εν λόγω κανονισμών τυχαίο γεγονός ή ανωτέρα βία κατά την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα;»

IV – **Ανάλυση**

Α — *Επί του παραδεκτού της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας του επίδικου κανονισμού και του κανονισμού παρατάσεως*

34. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή φρονούν ότι οι αναιρεσείουσες της κύριας υποθέσεως δεν μπορούν να προτείνουν βάσιμα, ενώπιον των αιτούντων δικαστηρίων, την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας κατά του επίδικου κανονισμού. Πρώτον, η Puma είχε τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως κατά του εν λόγω κανονισμού ενώπιον του δικαστή της Ένωσης. Πλην όμως, η Επιτροπή υπενθυμίζει τη νομολογία TWD Textilwerke Deggendorf[14], βάσει της οποίας ένας πολίτης δεν μπορεί να αμφισβητήσει λυσιτελώς ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, κατ' ένσταση, τη νομιμότητα πράξεως της Ένωσης εφόσον είχε το δικαίωμα προσβολής της οικείας πράξεως με προσφυγή ακυρώσεως, αλλά άφησε να παρέλθει άπρακτη η προβλεπόμενη συναφώς αποσβεστική προθεσμία[15].

35. Δεύτερον, το Συμβούλιο και η Επιτροπή εκτιμούν ότι οι αναιρεσείουσες στις κύριες δίκες είχαν, επίσης, τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 8, του βασικού κανονισμού, το οποίο προβλέπει ότι ένας εισαγωγέας δύναται να ζητήσει την επιστροφή δασμών που έχουν ήδη εισπραχθεί, εφόσον αποδεικνύεται ότι το περιθώριο ντάμπινγκ που λήφθηκε ως βάση για την καταβολή των δασμών έχει εξαλειφθεί ή μειωθεί σε επίπεδο κατώτερο αυτού του ισχύοντος δασμού. Έτσι, κατά τα εν λόγω θεσμικά όργανα, οι αναιρεσείουσες στις κύριες δίκες δεν μπορούσαν να παρακάμψουν, μέσω αιτήσεως αναγνωρίσεως ακυρότητας που υποβλήθηκε ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, τις επιταγές και τις προθεσμίες που προβλέπονται από την εν λόγω διάταξη. Πρέπει, συνεπώς, να επεκταθεί η νομολογία TWD Textilwerke Deggendorf[16] στην περίπτωση αυτή.

14 — C-188/92, EU:C:1994:90.

15 — Σκέψεις 17 και 18.

16 — C-188/92, EU:C:1994:90.

36. Τρίτον, το Συμβούλιο και η Επιτροπή εκτιμούν ότι οι εισαγωγείς όπως η C & J Clark και η Puma κωλύονται να επικαλεσθούν φερόμενη προσβολή του δικαιώματος προς εξέταση αιτήσεως για την αναγνώριση ΚΟΑ ή την επιφύλαξη ΙΜ προκειμένου να διαπιστωθεί η ακυρότητα του επίδικου κανονισμού και του κανονισμού παρατάσεως. Κατά τα εν λόγω θεσμικά όργανα, το δικαίωμα αυτό αναγνωρίζεται μόνον στους παραγωγούς-εξαγωγείς οι οποίοι έχουν υποβάλει τέτοιου είδους αίτηση.

37. Καταρχάς, υπενθυμίζεται, ότι, κατά παγία νομολογία, η δυνατότητα του πολίτη να προβάλει, ενώπιον του επιληφθέντος της υπόθεσης δικαστηρίου, την ακυρότητα των διατάξεων που περιέχονται σε πράξεις της Ένωσης προϋποθέτει ότι ο διάδικος αυτός δεν νομιμοποιούταν να ασκήσει, βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, προσφυγή κατά των διατάξεων αυτών. Εντούτοις, από την ίδια νομολογία προκύπτει ότι η εν λόγω προσφυγή πρέπει να είναι παραδεκτή πέραν πάσης αμφιβολίας[17].

38. Όσον αφορά ειδικότερα τους κανονισμούς περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ, το Δικαστήριο έχει δεχθεί ότι μολονότι έχουν, ως εκ της φύσεώς τους και του περιεχομένου τους, κανονιστικό χαρακτήρα, ενδέχεται να αφορούν άμεσα και ατομικά τους παραγωγούς και τους εξαγωγείς του επίμαχου προϊόντος στους οποίους καταλογίζονται οι πρακτικές ντάμπινγκ βάσει στοιχείων της εμπορικής τους δραστηριότητας. Αυτό συμβαίνει γενικά με τις επιχειρήσεις παραγωγής και εξαγωγών που μπορούν να αποδείξουν ότι προσδιορίζονται ατομικά στις πράξεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής ή ότι τις αφορούσαν οι προκαταρκτικές έρευνες. Το ίδιο ισχύει και για τους εισαγωγείς του επίμαχου προϊόντος των οποίων οι τιμές μεταπώλησης ελήφθησαν υπόψη για την κατασκευή των τιμών εξαγωγής και τους οποίους επομένως αφορούν οι διαπιστώσεις σχετικά με την ύπαρξη πρακτικής ντάμπινγκ[18]. Το Δικαστήριο έχει επίσης δεχτεί ότι οι εισαγωγείς που συνδέονται με εξαγωγείς τρίτων χωρών, στα προϊόντα των οποίων έχουν επιβληθεί δασμοί αντιντάμπινγκ, μπορούν να προσβάλλουν τους κανονισμούς που επιβάλλουν τους δασμούς αυτούς, ιδίως στην περίπτωση που η τιμή εξαγωγής έχει υπολογιστεί βάσει των δικών τους τιμών μεταπώλησης στην κοινοτική αγορά και στην περίπτωση που ο ίδιος ο δασμός αντιντάμπινγκ έχει υπολογιστεί σε συνάρτηση με αυτές τις τιμές μεταπώλησης[19].

39. Στις υποθέσεις των κυρίων δικών, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεδομένου ότι η Puma είναι «Original equipment manufacturer» [κατασκευαστής γνησίου ανταλλακτικού][20], κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, δεν μπορούσε να προτείνει παραδεκτά την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή θεώρησε ότι το ίδιο ίσχυε για την C & J Clark.

40. Είναι αληθές ότι, με τις αποφάσεις Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου[21] καθώς και Gestetner Holdings κατά Συμβουλίου και Επιτροπής[22], το Δικαστήριο, χωρίς να χαρακτηρίσει τις αναιρεσείουσες εισαγωγείς ή εξαγωγείς, έλαβε υπόψη την ιδιαιτερότητα των εμπορικών σχέσεων που υφίσταντο μεταξύ αυτών, που θεωρήθηκαν ΟΕΜ, και των παραγωγών έναντι των οποίων εφαρμόζονταν τα μέτρα αντιντάμπινγκ. Διαπίστωσε έτσι ότι, λαμβανομένων υπόψη των εν λόγω σχέσεων, οι διαπιστώσεις σχετικά με την ύπαρξη της αμφισβητούμενης πρακτικής ντάμπινγκ αφορούσαν τις εν λόγω ΟΕΜ και, ως εκ τούτου, οι διατάξεις των επίμαχων κανονισμών σχετικά με τις πρακτικές ντάμπινγκ των παραγωγών τις αφορούσαν άμεσα και ατομικά[23], και ότι ως εκ τούτου είχαν δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως κατά των εν λόγω κανονισμών.

17 — Απόφαση Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, σκέψεις 28 και 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Βλ., επίσης, απόφαση TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 18).

18 — Απόφαση Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, σκέψεις 30 και 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

19 — Όπ.π. (σκέψη 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

20 — Στο εξής: ΟΕΜ. Ως ΟΕΜ ορίσθηκε από το Δικαστήριο ο προμηθευτής, υπό το δικό του εμπορικό σήμα, προϊόντων που κατασκευάζονται από άλλες επιχειρήσεις (βλ. απόφαση Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, C-133/87 και C-150/87, EU:C:1990:115, σκέψη 3).

21 — C-133/87 και C-150/87, EU:C:1990:115.

22 — C-156/87, EU:C:1990:116.

23 — Αποφάσεις Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου (C-133/87 και C-150/87, EU:C:1990:115, σκέψεις 16 έως 20) καθώς και Gestetner Holdings κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-156/87, EU:C:1990:116, σκέψεις 19 έως 23).

41. Ειδικότερα, το Δικαστήριο επισήμανε ότι, για τον καθορισμό της κανονικής αξίας, το περιθώριο κέρδους των παραγωγών-εξαγωγέων καθορίσθηκε σε κατώτερο συντελεστή λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των εμπορικών σχέσεων που υφίσταντο μεταξύ αυτών και των ΟΕΜ, καταλήγοντας, έτσι, σε περιθώριο ντάμπινγκ διάφορο αυτών που καθορίσθηκαν για τις πωλήσεις των οικείων προϊόντων υπό το εμπορικό σήμα του ίδιου του εξαγωγέα. Κατά τον καθορισμό του δασμού αντιντάμπινγκ, όλα τα περιθώρια ντάμπινγκ λήφθηκαν, συνεπώς, υπόψη. Το Δικαστήριο επισήμανε, επίσης, ότι οι επίμαχες επιχειρήσεις, στις οποίες συγκαταλέγονταν οι ΟΕΜ, εξατομικεύθηκαν από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης[24]. Κατά συνέπεια, δεν χωρούσε αμφιβολία ότι η έρευνα αφορούσε τους εν λόγω ΟΕΜ οι οποίοι εξατομικεύονταν στους επίμαχους κανονισμούς.

42. Εντούτοις, στις υποθέσεις οι οποίες εξετάζονται εν προκειμένω δεν συντρέχει τέτοιου είδους περίπτωση.

43. Εν προκειμένω, δεν προκύπτει ούτε από τον επίδικο κανονισμό και τον κανονισμό παρατάσεως ούτε από τα έγγραφα της δικογραφίας ότι το περιθώριο ντάμπινγκ καθορίσθηκε βάσει πληροφοριών και οικονομικών δεδομένων διαβιβασθέντων από την C & J Clark και από την Puma. Η Επιτροπή, προκειμένου να αποδείξει ότι οι αναιρεσείουσες στις κύριες δίκες θα μπορούσαν να είχαν ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως κατά των εν λόγω κανονισμών, αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 119 και 120 του προσωρινού κανονισμού, καθώς και στις αιτιολογικές σκέψεις 132 έως 135 του επίδικου κανονισμού.

44. Οι αιτιολογικές σκέψεις 119 και 120 του προσωρινού κανονισμού αρκούνται στην αναφορά ότι ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη εκτιμούσαν ότι η επιλογή του ανάλογου κράτους προς τον σκοπό καθορισμού της κανονικής αξίας, ήτοι της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας, δεν ήταν η πλέον ενδεδειγμένη καθόσον ορισμένοι Κινέζοι και Βιετναμέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς δεν υποβάλλονταν σε ορισμένα έξοδα, όπως τα σχετικά με την έρευνα και ανάπτυξη, τα οποία επιβάρυναν, ως εκ τούτου, τον πελάτη, ενώ οι Βραζιλιάνοι παραγωγοί υποβάλλονταν στα έξοδα αυτά. Τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη έθεταν υπό αμφισβήτηση την επιλογή του εν λόγω κράτους διότι δεν υπήρχε, στη χώρα αυτή, στην πραγματικότητα, ΟΕΜ, πράγμα που συνιστούσε διαφορά ως προς τη διάρθρωση του κόστους παραγωγής μεταξύ των κρατών που αφορούσαν τα μέτρα αντιντάμπινγκ και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας. Η αιτιολογική σκέψη 120 του προσωρινού κανονισμού αναφέρει απλώς ότι η εν λόγω διαφορά δεν δικαιολογεί την απόρριψη της επιλογής της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Βραζιλίας ως ανάλογου κράτους και ότι το κόστος αυτό μπορεί να καταστεί αντικείμενο προσαρμογών κατά το χρονικό σημείο υπολογισμού της κανονικής αξίας.

45. Όσον αφορά τις αιτιολογικές σκέψεις 132 έως 135 του επίδικου κανονισμού, διαπιστώνεται ότι αποσκοπούν στη δικαιολόγηση της εφαρμογής προσαρμογής στην κανονική αξία προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα έξοδα έρευνας και αναπτύξεως που ήταν διαφορετικά στα κράτη τα οποία αφορούσαν τα μέτρα αντιντάμπινγκ και στο ανάλογο κράτος.

46. Επιβάλλεται συνεπώς η διαπίστωση ότι η επισκόπηση των εν λόγω αιτιολογικών σκέψεων ουδόλως επιτρέπει το συμπέρασμα ότι η C & J Clark και η Puma παρέσχαν πληροφορίες και οικονομικά δεδομένα που κατέστησαν δυνατό τον υπολογισμό του περιθωρίου ντάμπινγκ και συνεπώς την εξατομίκευσή τους σε σχέση με οποιανδήποτε άλλη επιχείρηση.

47. Εξάλλου, είναι σημαντικό να αναφερθεί η διάταξη FESI κατά Συμβουλίου[25], η οποία εκδόθηκε κατόπιν προσφυγής ακυρώσεως που ασκήθηκε από την Fédération européenne de l'industrie du sport (FESI) [Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία της Βιομηχανίας του Αθλήματος], της οποίας είναι μέλος η Puma, κατά του κανονισμού παρατάσεως. Η FESI θεωρούσε ότι ο κανονισμός αυτός αφορούσε ατομικά την ίδια και τα μέλη της υπό το πρίσμα της νομολογίας Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και

24 — Όπ.π.

25 — Τ-134/10, EU:T:2014:143.

Συμβουλίου (C-133/87 και C-150/87, EU:C:1990:115) καθώς και Gestetner Holdings κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-156/87, EU:C:1990:116). Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εντούτοις ότι ο εν λόγω κανονισμός δεν αφορούσε ατομικά τη FESI λόγω του γεγονότος ότι τα μέλη της παρέσχαν πληροφορίες και δεδομένα κατά την περίοδο επανεξετάσεως[26], μετά την οποία εκδόθηκε ο κανονισμός παρατάσεως.

48. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, στη σκέψη 49 της εν λόγω διατάξεως, ότι «[π]ροκύπτει [από τον εν λόγω κανονισμό] ότι τα θεσμικά όργανα της Ένωσης προέβησαν στην αξιολόγηση πλειάδος συνθέτων οικονομικών ζητημάτων προκειμένου να διατυπώσουν πρόγνωση σχετικά με τις συνέπειες της εκπνοής των μέτρων αντιντάμπινγκ. Κατά συνέπεια, η προσαρμογή της τιμής εισαγωγής για τον υπολογισμό του περιθωρίου υποτιμολογήσεως, προκειμένου να συνυπολογισθούν οι δαπάνες σχεδιασμού και έρευνας και αναπτύξεως των εισαγωγέων, είναι ένα μόνον στοιχείο μεταξύ άλλων που επιτρέπουν την εξαγωγή συμπεράσματος σχετικά με τη ζημία και ουδόλως εξατομικεύει τους παρόχους των εν λόγω πληροφοριών και δεδομένων κατά τον ίδιο τρόπο που εξατομικεύθηκαν οι επιχειρήσεις στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν [οι αποφάσεις Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου (C-133/87 και C-150/87, EU:C:1990:115) καθώς και Gestetner Holdings κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-156/87, EU:C:1990:116)]».

49. Περαιτέρω, το Γενικό Δικαστήριο εξήγησε, στη σκέψη 51 της διατάξεως FESI κατά Συμβουλίου (T-134/10, EU:T:2014:143), ότι «δεν αποδεικνύεται ότι τα θεσμικά όργανα της Ένωσης βάσισαν τον υπολογισμό του περιθωρίου ντάμπινγκ στις πληροφορίες και τα δεδομένα που παρασχέθηκαν από τα μέλη της προσφεύγουσας. Από την αιτιολογική σκέψη 122 του κανονισμού [παρατάσεως] και τις αιτιολογικές σκέψεις 133 και 135 του [επίδικου] κανονισμού προκύπτει ότι συνυπολογίσθηκαν οι δαπάνες σχεδιασμού και έρευνας και αναπτύξεως στις οποίες υποβλήθηκαν οι Βραζιλιάνοι παραγωγοί ώστε να πραγματοποιηθεί προσαρμογή σε συνάρτηση με τη διαφορά μεταξύ αυτών και των δαπανών έρευνας και αναπτύξεως στις οποίες υποβλήθηκαν οι Βιετναμέζοι και Κινέζοι παραγωγοί. Ασφαλώς, από την αιτιολογική σκέψη 135 του [επίδικου] κανονισμού προκύπτει ότι η εν λόγω προσαρμογή συνυπολογίζει τις ενδεχόμενες αποκλίσεις μεταξύ των πωλήσεων προς τους ΟΕΜ και των πωλήσεων υπό ίδιο εμπορικό σήμα, τούτο όμως δεν συνεπάγεται ότι τα δεδομένα και οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τα μέλη της προσφεύγουσας χρησιμοποιήθηκαν για να πραγματοποιηθεί προσαρμογή της κανονικής αξίας κατά τρόπο που να τους εξατομικεύει σε σχέση με άλλους επιχειρηματίες».

50. Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, εκτιμώ ότι, κατά πάσα πιθανότητα, ο επίδικος κανονισμός και ο κανονισμός παρατάσεως δεν αφορούν ατομικά την C & J Clark και την Puma και ότι, έτσι, δεν θα μπορούσαν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως, σύμφωνα με το άρθρο 263 ΣΛΕΕ, κατά των κανονισμών αυτών. Εν πάση περιπτώσει, η αμφιβολία ως προς το παραδεκτό τέτοιας προσφυγής είναι ολωσδιόλου πραγματική. Πλην όμως, υπενθυμίζεται ότι η δυνατότητα για έναν πολίτη να υποστηρίξει ενώπιον του επιλαμβανομένου δικαστηρίου την ακυρότητα των διατάξεων που περιέχονται σε πράξεις της Ένωσης προϋποθέτει ότι ο εν λόγω διάδικος δεν διέθετε, αναμφίβολα, το δικαίωμα ασκήσεως, βάσει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, προσφυγής κατά των εν λόγω διατάξεων[27].

51. Λαμβανομένης υπόψη της αποδεικτικής δυσχέρειας ως προς το εάν η C & J Clark και η Puma είχαν ή όχι τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως κατά του επίδικου κανονισμού και του κανονισμού παρατάσεως, φρονώ ότι η επιταγή αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας επιτάσσει να κηρυχθεί παραδεκτή η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που πρότειναν ενώπιον των αιτούντων δικαστηρίων κατά των εν λόγω κανονισμών.

26 — Σκέψη 54 της εν λόγω διατάξεως.

27 — Βλ. σημείο 37 ανωτέρω.

52. Ακολούθως, όσον αφορά το επιχείρημα του Συμβουλίου και της Επιτροπής κατά το οποίο, δεδομένου ότι η C & J Clark και η Puma είχαν τη δυνατότητα να ασκήσουν προσφυγή βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 8, του βασικού κανονισμού, δεν μπορούν να παρακάμψουν, μέσω αιτήσεως αναγνωρίσεως της ακυρότητας που υποβλήθηκε ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, τις επιταγές και τις προθεσμίες που προβλέπονται από την εν λόγω διάταξη, εκτιμώ ότι πρέπει να απορριφθεί.

53. Πράγματι, υπενθυμίζεται ότι η εν λόγω διάταξη προβλέπει ότι ένας εισαγωγέας δύναται να ζητήσει την επιστροφή δασμών που έχουν ήδη εισπραχθεί, εφόσον αποδεικνύεται ότι το περιθώριο ντάμπινγκ που ελήφθη ως βάση για την καταβολή των δασμών έχει εξαλειφθεί ή μειωθεί σε επίπεδο κατώτερο του ύψους του ισχύοντος δασμού. Η προσφυγή αυτή αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες η συμπεριφορά των ενδιαφερομένων παραγωγών-εξαγωγέων μεταβλήθηκε, επιφέροντας είτε τροποποίηση του περιθωρίου ντάμπινγκ οφειλόμενη σε κανονική αξία η οποία επίσης μεταβλήθηκε (μειωθέν περιθώριο) είτε στη διακοπή της πρακτικής ντάμπινγκ (εξαλειφθέν περιθώριο). Στις συγκεκριμένες αυτές περιπτώσεις, οι εισαγωγείς δεν αμφισβητούν τη νομιμότητα των δασμών αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκαν, αλλά υποστηρίζουν ότι επήλθε μεταβολή της καταστάσεως με άμεση επίπτωση επί του περιθωρίου ντάμπινγκ που είχε καθορισθεί αρχικά.

54. Είναι συνεπώς σαφές ότι η προσφυγή που προβλέπεται από το άρθρο 11, παράγραφος 8, του βασικού κανονισμού διακρίνεται από αυτήν που ασκείται ενώπιον εθνικού δικαστηρίου στο πλαίσιο της οποίας η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προτείνεται από τις αναιρεσείουσες στις υποθέσεις των κυρίων δικών κατά του επίδικου κανονισμού αποσκοπεί στη διαπίστωση της ελλείψεως νομιμότητας των δασμών αντιντάμπινγκ που καταβλήθηκαν προς τις αρμόδιες δημόσιες αρχές, καθιστώντας έτσι δυνατή, βάσει του άρθρου 236 του τελωνειακού κώδικα, την υποβολή αιτήσεως επιστροφής τους.

55. Τέλος, δεν συμμερίζομαι την άποψη του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με την έλλειψη δυνατότητας των εισαγωγέων όπως η C & J Clark και η Puma προς επίκληση προσβολής του δικαιώματος προς εξέταση αιτήσεως περί αναγνωρίσεως ΚΟΑ ή περί επιφυλάξεως ΙΜ προκειμένου να διαπιστωθεί η ακυρότητα του επίδικου κανονισμού και του κανονισμού παρατάσεως.

56. Πράγματι, επισημαίνω ότι το Δικαστήριο κλήθηκε, επανειλημμένως, να εξετάσει την ισχύ κανονισμού αντιντάμπινγκ στο πλαίσιο ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας που προτάθηκε από εισαγωγέα ο οποίος υποχρεώθηκε ή όφειλε να καταβάλει δασμούς αντιντάμπινγκ. Έτσι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Ikea Wholesale [28], το Δικαστήριο εξέτασε το κύρος κανονισμού αντιντάμπινγκ από την άποψη ιδίως του υπολογισμού της «κατασκευασμένης» κανονικής αξίας του επίμαχου προϊόντος και της μεθόδου του «μηδενισμού» που εφαρμόσθηκε για τον προσδιορισμό του συνολικού περιθωρίου ντάμπινγκ [29]. Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Valimar [30], το Δικαστήριο εξέτασε το κύρος κανονισμού αντιντάμπινγκ υπό το πρίσμα της μεθόδου υπολογισμού της τιμής εξαγωγής στο πλαίσιο της επανεξετάσεως λόγω της λήξεως της ισχύος των μέτρων αντιντάμπινγκ [31]. Πιο πρόσφατα, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση TMK Europe [32], το Δικαστήριο κλήθηκε να επαληθεύσει αν άλλοι παράγοντες πλην αυτών που αφορούν τις εισαγωγές είχαν τόση σημασία ώστε να θέτουν εν αμφιβόλω την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της ζημίας που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία και των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ, οδηγώντας έτσι στην ακύρωση του οικείου κανονισμού αντιντάμπινγκ [33].

28 — C-351/04, EU:C:2007:547.

29 — Σκέψεις 43 έως 57.

30 — C-374/12, EU:C:2014:2231.

31 — Σκέψεις 39 έως 61.

32 — C-143/14, EU:C:2015:236.

33 — Σκέψεις 31 έως 45.

57. Στις υποθέσεις αυτές, το Δικαστήριο δεν έθεσε ποτέ εν αμφιβόλω την παρεχόμενη στους εισαγωγείς δυνατότητα επικλήσεως της προσβολής του δικαιώματος εφαρμογής, ως προς αυτούς, ορισμένης μεθόδου υπολογισμού της κανονικής αξίας ή ακόμη της τιμής εξαγωγής προς τον σκοπό καθορισμού των δασμών αντιντάμπινγκ.

58. Πράγματι, οι κανονισμοί αντιντάμπινγκ αφορούν εισαγωγείς όπως αυτοί των εν λόγω υποθέσεων ή όπως η C & J Clark και η Puma, όχι λόγω, όπως προανέφερα, ορισμένων ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους ή λόγω μιας πραγματικής καταστάσεως που να τους εξατομικεύει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο, αλλά μόνον λόγω της αντικειμενικής ιδιότητάς τους ως εισαγωγέων των επίμαχων προϊόντων, όπως ακριβώς και κάθε άλλη επιχείρηση που βρίσκεται, πραγματικά ή δυνητικά, στην ίδια κατάσταση [34].

59. Ως εισαγωγείς των προϊόντων στα οποία επιβάλλονται οι δασμοί αντιντάμπινγκ, επηρεάζονται άμεσα από τα αποτελέσματα του κανονισμού περί επιβολής των εν λόγω δασμών καθόσον υποχρεούνται στην καταβολή των εν λόγω δασμών, που συχνά ανέρχονται σε μη αμελητέο ποσό. Εντούτοις, η αναγνώριση ΚΟΑ σε παραγωγό-εξαγωγέα επηρεάζει τον καθορισμό της κανονικής τιμής και, in fine, το περιθώριο ντάμπινγκ και την επιβολή των δασμών αντιντάμπινγκ [35]. Ομοίως, η επιφύλαξη ΙΜ έχει ως συνέπεια τη χορήγηση δικαιώματος στους παραγωγούς-εξαγωγείς που εκπληρώνουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, καθιστώντας έτσι δυνατή τη διάκρισή τους από άλλους παραγωγούς-εξαγωγείς [36] και την επιβολή σε βάρος τους, πολύ συχνά, μικρότερου δασμού αντιντάμπινγκ.

60. Βάσει του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, εκτιμώ ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προτάθηκε από την C & J Clark κατά του επίδικου κανονισμού καθώς και αυτή που προτάθηκε από την Puma κατά του εν λόγω κανονισμού και του κανονισμού παρατάσεως είναι παραδεκτές.

Β — *Επί της ισχύος του επίδικου κανονισμού*

61. Πρέπει να διευκρινισθεί ότι το αιτούν δικαστήριο, στην υπόθεση C-34/14, αναφέρεται στο κύρος του επίδικου κανονισμού και του κανονισμού παρατάσεως. Συναφώς, διευκρινίζει ότι οι αναπτύξεις που εκθέτει στην αίτησή του προδικαστικής αποφάσεως περιορίζονται στις αντιρρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα του επίδικου κανονισμού, ο οποίος αποτελεί τη βασική πράξη, ενώ ο κανονισμός παρατάσεως περιορίσθηκε στην παράταση της ισχύος του μέτρου αντιντάμπινγκ [37]. Θα διαπιστωθεί, πράγματι, ότι η εξέταση των ερωτημάτων που υποβλήθηκαν από το εν λόγω δικαστήριο σχετικά με τον επίδικο κανονισμό και τα συμπεράσματα που θα αντληθούν εντεύθεν ισχύουν επίσης ως προς τον κανονισμό παρατάσεως στο μέτρο που αυτός επαναλαμβάνει τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον καθορισμό των οριστικών δασμών αντιντάμπινγκ.

1. Επί της εξετάσεως των αιτήσεων ΚΟΑ και ΙΜ

62. Τα πρώτα ερωτήματα στις παρούσες υποθέσεις οδηγούν το Δικαστήριο να αποφανθεί επί του αν ο επίδικος κανονισμός είναι άκυρος λόγω της παραβάσεως των άρθρων 2, παράγραφος 7, στοιχεία β′ και γ′, και 9, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού. Πράγματι, η C & J Clark και η Puma εκτιμούν ότι οι εν λόγω διατάξεις παραβιάσθηκαν καθόσον οι αιτήσεις αναγνωρίσεως ΚΟΑ και επιφυλάξεως ΙΜ που υποβλήθηκαν από τους παραγωγούς-εξαγωγείς που δεν περιλήφθηκαν στη δειγματοληψία, από τους οποίους εισήγαγαν τα επίμαχα προϊόντα, δεν εξετάσθηκαν από την Επιτροπή.

34 — Απόφαση Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, σκέψη 37).

35 — Βλ. άρθρο 2, παράγραφοι 7, στοιχείο β′, και 11, του βασικού κανονισμού.

36 — Βλ. άρθρο 9, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού.

37 — Βλ. αιτιολογική σκέψη 519 του κανονισμού παρατάσεως.

63. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έκρινε, με τις αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710), ότι η Επιτροπή υπέχει την υποχρέωση να αποφασίσει επί αιτήσεως επιχειρήσεως η οποία επιθυμεί να υπαχθεί σε ΚΟΑ ακόμη και αν η εν λόγω επιχείρηση δεν περιλαμβάνεται στο δείγμα [38].

64. Επισήμανε, πράγματι, ότι «το άρθρο 2, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού συγκαταλέγεται στις διατάξεις του κανονισμού αυτού που αφορούν μόνον τον καθορισμό της κανονικής αξίας, ενώ το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού, που αφορά τη δειγματοληψία, συγκαταλέγεται στις διατάξεις που αφορούν ιδίως τις διαθέσιμες μεθόδους για τον καθορισμό του περιθωρίου ντάμπινγκ. Συνεπώς, πρόκειται για διατάξεις που έχουν διαφορετικό περιεχόμενο και σκοπό» [39].

65. Το Δικαστήριο προσέθεσε ότι το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο β′, του βασικού κανονισμού «θεσπίζει την υποχρέωση καθορισμού της κανονικής αξίας, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 6 του ανωτέρω άρθρου, εάν αποδεικνύεται, βάσει δεόντως αιτιολογημένων ισχυρισμών που θα προβάλουν ένας ή περισσότεροι παραγωγοί, ότι οι παραγωγοί αυτοί υπόκεινται σε συνθήκες οικονομίας της αγοράς. Μια τέτοια υποχρέωση αναγνωρίσεως των οικονομικών συνθηκών υπό τις οποίες δραστηριοποιείται κάθε παραγωγός, όσον αφορά την παραγωγή και την πώληση του οικείου ομοειδούς προϊόντος, δεν εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο θα υπολογιστεί το περιθώριο ντάμπινγκ» [40].

66. Το Δικαστήριο, αφού αποφάσισε, για τους λόγους αυτούς, την αναίρεση των αναιρεσιβαλλομένων αποφάσεων και αφού εκτίμησε ότι οι διαφορές ήταν ώριμες προς εκδίκαση, έκρινε ότι έπρεπε να ακυρωθεί ο επίδικος κανονισμός στο μέτρο που αφορούσε τις αναιρεσείουσες στις δύο αυτές υποθέσεις [41].

67. Μολονότι το Δικαστήριο επισήμανε, πράγματι, με τη σκέψη 32 της αποφάσεως Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710), ότι «κακώς το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, στη σκέψη 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας κατά την οποία το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχεία β′ και γ′, του βασικού κανονισμού υποχρέωνε την Επιτροπή να εξετάσει τις αιτήσεις υπαγωγής σε ΚΟΑ/ΙΜ που είχαν υποβληθεί από επιχειρήσεις οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονταν στο δείγμα», και αναίρεσε, έτσι, την εν λόγω απόφαση κατά παραδοχή αυτού του λόγου αναιρέσεως, εντούτοις, αντιθέτως, έκρινε ακολούθως μόνον ότι η Επιτροπή είχε την υποχρέωση να αποφανθεί επί αιτήσεως αναγνωρίσεως ΚΟΑ. Συνεπώς, δεν έλαβε θέση επί του ζητήματος αν η Επιτροπή υπέχει, επίσης, την υποχρέωση να εξετάσει αίτηση περί επιφυλάξεως ΙΜ.

68. Πρέπει συνεπώς να επαληθευθεί αν υφίσταται τέτοιου είδους υποχρέωση σε βάρος της Επιτροπής.

69. Κατά την Επιτροπή, αυτή δεν όφειλε να εξετάσει τις αιτήσεις περί επιφυλάξεως ΙΜ οι οποίες προέρχονταν από παραγωγούς-εξαγωγείς που δεν περιλαμβάνονταν στο δείγμα, εφόσον κατέληξε στο συμπέρασμα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 17, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού, ότι ο υπολογισμός ατομικών περιθωρίων ντάμπινγκ θα περιέπλεκε αναίτια το έργο της και θα παρεμπόδιζε την έγκαιρη ολοκλήρωση της έρευνας.

70. Δεν συμμερίζομαι την άποψη αυτή.

71. Πράγματι, φρονώ ότι οι σχετικές με την ΙΜ διατάξεις, όπως και οι σχετικές με το ΚΟΑ, έχουν διαφορετικό περιεχόμενο και σκοπό από το άρθρο 17, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού.

38 — Βλ., αντίστοιχα, σκέψεις 36 έως 38 και σκέψεις 29 έως 32 των αποφάσεων αυτών.

39 — Βλ., αντίστοιχα, σκέψη 37 και σκέψη 33 των εν λόγω αποφάσεων.

40 — Βλ., αντίστοιχα, σκέψη 38 και σκέψη 30 των αυτών αποφάσεων.

41 — Βλ., αντίστοιχα, σκέψεις 40 έως 43 και σκέψεις 34 έως 37 των εν λόγω αποφάσεων.

72. Η ΙΜ μπορεί να παρασχεθεί αποκλειστικά σε παραγωγούς- εισαγωγείς δραστηριοποιούμενους σε κράτη στερούμενα οικονομίας της αγοράς. Η εφαρμογή της εν λόγω ΙΜ σε παραγωγό-εξαγωγέα έχει ως αποτέλεσμα να καθορισθεί γι' αυτόν ατομικός δασμός αντιντάμπινγκ που, στις περισσότερες περιπτώσεις, θα είναι μικρότερος του δασμού βάσει ενιαίου συντελεστή που επιβάλλεται στους παραγωγούς-εξαγωγείς οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε κράτος στερούμενο οικονομίας της αγοράς. Προκειμένου να μπορέσει να επωφεληθεί τέτοιου είδους μεταχειρίσεως, ο παραγωγός-εξαγωγέας οφείλει να παράσχει πλείονες πληροφορίες στην Επιτροπή οι οποίες θα πρέπει να αποδεικνύουν ότι λειτουργεί κατά τρόπο ανεξάρτητο έναντι του κράτους, δηλαδή ότι είναι ελεύθερος να καθορίζει, κατά νόμο και εν τοις πράγμασι, τις εξαγωγικές του πωλήσεις. Έτσι, οφείλει, ιδίως, να αποδείξει ότι είναι ελεύθερος να επαναπατρίζει τα κεφάλαια και τα κέρδη στην περίπτωση που η επιχείρηση ελέγχεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από αλλοδαπούς, ότι οι τιμές εξαγωγής, οι εξαγόμενες ποσότητες και οι όροι και προϋποθέσεις πωλήσεως καθορίζονται ελεύθερα καθώς επίσης ότι η πλειοψηφία των μετοχών ανήκει σε ιδιώτες [42].

73. Το άρθρο 9, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού εξειδικεύει συνεπώς τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να παρέχεται ΙΜ. Στην περίπτωση που πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια, η παροχή της ΙΜ χρησιμεύει προς καθορισμό της μεθόδου υπολογισμού της κανονικής αξίας [43]. Μόνον μετά τη χρήση της εν λόγω μεθόδου υπολογισμού για τον προσδιορισμό της κανονικής αξίας και μετά τον καθορισμό της τιμής εξαγωγής, βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τους παραγωγούς-εξαγωγείς που επωφελούνται της ΙΜ, καθορίζεται πλέον το περιθώριο ντάμπινγκ. Κατά το στάδιο αυτό, οι εν λόγω παραγωγοί-εξαγωγείς μπορούν να ζητήσουν, βάσει του άρθρου 17, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού, τον υπολογισμό του περιθωρίου αυτού κατά εξατομικευμένο τρόπο. Η Επιτροπή δύναται, τότε, να δεχθεί την εν λόγω αίτηση ή, αν κρίνει ότι ο αριθμός των παραγωγών-εξαγωγέων είναι τόσο σημαντικός που οι ατομικοί έλεγχοι θα περιέπλεκαν αναίτια το έργο της και θα εμπόδιζαν την έγκαιρη ολοκλήρωση της έρευνας, μπορεί να απορρίψει την εν λόγω αίτηση και να καθορίσει περιθώριο ντάμπινγκ στο επίπεδο του κράτους.

74. Είναι συνεπώς σαφές ότι η αίτηση περί επιφυλάξεως ΙΜ, όπως άλλωστε και η αίτηση περί αναγνωρίσεως ΚΟΑ, πρέπει να διακριθεί από την αίτηση περί ατομικού περιθωρίου ντάμπινγκ. Συνεπώς, φρονώ ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να επεκτείνει την εφαρμογή του άρθρου 17, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού στις αιτήσεις περί επιφυλάξεως ΙΜ και είχε την υποχρέωση να εξετάσει τέτοιου είδους αιτήσεις.

75. Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, φρονώ ότι πρέπει να διαπιστωθεί ότι ο επίδικος κανονισμός είναι άκυρος καθό μέτρο η Επιτροπή δεν εξέτασε τις αιτήσεις περί υπαγωγής στο ΚΟΑ και περί ΙΜ των παραγωγών-εξαγωγέων της Κίνας και του Βιετνάμ που δεν περιλήφθηκαν στο δείγμα, κατά παράβαση των επιταγών των άρθρων 2, παράγραφος 7, στοιχείο β', και 9, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού. Δεδομένου ότι ο κανονισμός περί παρατάσεως διατηρεί σε ισχύ τους δασμούς αντιντάμπινγκ έτσι όπως καθορίσθηκαν από τον επίδικο κανονισμό [44], πρέπει, επίσης, να κηρυχθεί άκυρος.

42 — Βλ. άρθρο 9, παράγραφος 5, στοιχεία α' έως γ', του βασικού κανονισμού.

43 — Βλ. απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (Τ-401/06, EU:T:2010:67, σκέψη 78), στην οποία το Γενικό Δικαστήριο προέβη, ορθώς, στη διαπίστωση αυτή χωρίς εντούτοις να συναγάγει τις ορθές συνέπειες.

44 — Βλ. αιτιολογική σκέψη 519 και άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού παρατάσεως.

2. Επί των συνεπειών της υπερβάσεως της τρίμηνης προθεσμίας για την εξέταση των αιτήσεων ΚΟΑ και ΙΜ

76. Με το δεύτερο και το τρίτο ερώτημα στην υπόθεση C-659/13 και με το πρώτο ερώτημα στην υπόθεση C-34/14, το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί επί του κύρους επίδικου κανονισμού καθόσον η Επιτροπή δεν αποφάνθηκε εντός της τρίμηνης προθεσμίας επί των αιτήσεων περί αναγνωρίσεως ΚΟΑ που υπέβαλαν οι παραγωγοί-εξαγωγείς που περιλήφθηκαν στο δείγμα και αυτοί που δεν περιλήφθηκαν σε αυτό.

77. Κατά τις αναιρεσείουσες στις υποθέσεις των κυρίων δικών, από την απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) προκύπτει ότι η μη τήρηση, από την Επιτροπή, της τρίμηνης προθεσμίας που προβλέπεται από το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, του βασικού κανονισμού προκειμένου να αποφανθεί επί του αν παραγωγός-εξαγωγέας εκπληρώνει τις προϋποθέσεις προκειμένου να υπαχθεί σε ΚΟΑ επιφέρει αυτοδικαίως την ακυρότητα του επίδικου κανονισμού. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή, από πλευράς τους, θεωρούν, ιδίως, ότι από την απόφαση Ningbo Yonghong Fasteners κατά Συμβουλίου (C-601/12 P, EU:C:2014:115) προκύπτει ότι η μη τήρηση της εν λόγω προθεσμίας μπορεί να οδηγήσει στην ακύρωση του επίδικου κανονισμού μόνον αν οι αναιρεσείουσες στις υποθέσεις των κυρίων δικών αποδείξουν ότι, ελλείψει τέτοιου είδους υπερβάσεως, το Συμβούλιο θα μπορούσε να είχε εκδώσει διαφορετικό κανονισμό, ευνοϊκότερο για τα συμφέροντά τους.

78. Επισημαίνω ότι, όπως προκύπτει από την απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου[45], με τον τρίτο λόγο αναιρέσεώς τους, οι αναιρεσείουσες υποστήριζαν ότι το Γενικό Δικαστήριο είχε υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο εκτιμώντας ότι δεν μπορούσαν να επικαλεσθούν το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, του βασικού κανονισμού σε σχέση με τις αιτήσεις τους περί υπαγωγής σε ΚΟΑ, με το σκεπτικό ότι η τρίμηνη περίοδος «αφορ[ούσε] τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή [όφειλε] να εξετάσει» τις αιτήσεις περί ΚΟΑ και περί ΙΜ[46]. Το Δικαστήριο, εξετάζοντας αυτόν τον λόγο αναιρέσεως, ανέφερε απλώς ότι, κατά την εν λόγω διάταξη, η απόφαση σχετικά με το αν ο παραγωγός πληροί τα κριτήρια του πρώτου εδαφίου της ανωτέρω παραγράφου 7, στοιχείο γ′, για να τύχει του ΚΟΑ πρέπει να λαμβάνεται εντός τριμήνου από την έναρξη της έρευνας[47]. Εξάλλου, η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην εν λόγω υπόθεση αναιρέθηκε κατά παραδοχή όχι μόνον αυτού του λόγου αναιρέσεως αλλά επίσης κατά παραδοχή των δύο πρώτων λόγων αναιρέσεως που προέβαλαν οι αναιρεσείουσες[48].

79. Συνεπώς, από την ανάγνωση της αποφάσεως Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου[49], δυσχερώς μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι το Δικαστήριο έκρινε ότι η μη τήρηση της τρίμηνης προθεσμίας που προβλέπεται από το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ′, του βασικού κανονισμού συνεπάγεται αυτοδικαίως το ανίσχυρο του επίδικου κανονισμού. Εξάλλου, στη σκέψη 35 της αποφάσεως Ningbo Yonghong Fasteners κατά Συμβουλίου[50], το Δικαστήριο εξήγησε ότι, στην απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53), δεν παρέσχε κανένα στοιχείο περί των συνεπειών της μη τηρήσεως τέτοιου είδους προθεσμίας.

80. Όσον αφορά την απόφαση Ningbo Yonghong Fasteners κατά Συμβουλίου (C-601/12 P, EU:C:2014:115), αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν το Συμβούλιο και η Επιτροπή, φρονώ ότι δεν έχει επαρκώς τεκμηριωθεί ότι η μη τήρηση της εν λόγω προθεσμίας μπορεί να επισύρει την ακύρωση του επίδικου κανονισμού μόνον αν οι προσφεύγουσες αποδείξουν ότι, ελλείψει τέτοιου είδους υπερβάσεως, το Συμβούλιο θα μπορούσε να έχει εκδώσει διαφορετικό κανονισμό, ευνοϊκότερο για τα

45 — C-249/10 P, EU:C:2012:53.
46 — Σκέψη 25.
47 — Σκέψη 39.
48 — Σκέψη 40.
49 — C-249/10 P, EU:C:2012:53.
50 — C-601/12 P, EU:C:2014:115.

συμφέροντά τους, Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο, που είχε επιληφθεί αιτήσεως αναιρέσεως, έπρεπε να εκτιμήσει δύο αναιρετικούς λόγους που αφορούσαν την ερμηνεία, από το Γενικό Δικαστήριο, του άρθρου 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', δεύτερο εδάφιο, του βασικού κανονισμού σχετικά με την υποβολή αιτήσεως αναγνωρίσεως ΚΟΑ. Ο πρώτος αναιρετικός λόγος κηρύχθηκε απαράδεκτος από το Δικαστήριο [51]. Όσον αφορά τον δεύτερο αναιρετικό λόγο, το Δικαστήριο επισήμανε απλώς ότι η αναιρεσείουσα είχε ερμηνεύσει εσφαλμένα την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση [52] και ότι «[υ]πό τους όρους αυτούς και χωρίς να απαιτείται απόφανση επί του ζητήματος αν η τασσόμενη [από την εν λόγω διάταξη] προθεσμία συνιστά διαδικαστική διασφάλιση αποβλέπουσα στην προστασία των δικαιωμάτων άμυνας της αναιρεσείουσας, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι [αυτός ο λόγος αναιρέσεως] δεν θεμελιώνεται και πρέπει, συνεπώς, να κηρυχθεί αβάσιμος» [53].

81. Είναι αληθές ότι, με τη σκέψη 42 της εν λόγω αποφάσεως, το Δικαστήριο έκρινε ότι «[σ]ε κάθε περίπτωση, τα επιχειρήματα που προέβαλε η αναιρεσείουσα στο πλαίσιο [του εν λόγω] λόγου αναιρέσεως [ήταν] αλυσιτελή, καθόσον αυτή δεν προέβαλε λόγους που να αποδεικνύουν ότι δεν μπορούσε να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο, αν είχε τηρηθεί η επίμαχη προθεσμία, να ήταν ευνοϊκότερη για τα συμφέροντά της η απόφαση σχετικά με το [...] ΚΟΑ ή ο επίδικος κανονισμός, τούτο δε πολλώ μάλλον εφόσον η αναιρεσείουσα δεν αμφισβήτησε ενώπιον του Δικαστηρίου τα πορίσματα της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως επί της ουσίας της αποφάσεως σχετικά με το [...] ΚΟΑ». Η εν λόγω επάλληλη αιτιολογία επιτρέπει την υπόθεση ότι το Δικαστήριο, στην πραγματικότητα, συντάσσεται με τη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με τις συνέπειες της μη τηρήσεως της τρίμηνης προθεσμίας που προβλέπεται από το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', δεύτερο εδάφιο, του βασικού κανονισμού [54]. Εντούτοις, δεν μπορεί να αντληθεί βεβαιότητα από την εν λόγω νομολογία και οι παρούσες υποθέσεις παρέχουν την ευκαιρία, στο Δικαστήριο, να διευκρινίσει τη νομολογία του.

82. Φρονώ ότι η εν λόγω νομολογία πρέπει να επιβεβαιωθεί. Πράγματι, όπως επισημαίνει το Γενικό Δικαστήριο, δεν υπάρχει, στον βασικό κανονισμό, κανένα στοιχείο ως προς τις συνέπειες της υπερβάσεως της τρίμηνης προθεσμίας για την αναγνώριση του ΚΟΑ, αντίθετα με τα ισχύοντα επί άλλων διαδικαστικών προθεσμιών που προβλέπονται από τον εν λόγω κανονισμό [55]. Ομοίως, οι προκαταρκτικές εργασίες που οδήγησαν στην προσθήκη του άρθρου 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', του βασικού κανονισμού δεν είναι περισσότερο διαφωτιστικές, καθόσον περιορίζονται να αναφέρουν ότι η εξέταση της αιτήσεως περί υπαγωγής σε ΚΟΑ πρέπει να διεξάγεται σε αρκετά πρώιμο στάδιο της έρευνας ούτως ώστε να καθίσταται δυνατή η τήρηση των λοιπών προθεσμιών [56].

83. Με την απόφαση Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware κατά Συμβουλίου [57], το Δικαστήριο κλήθηκε να αποφανθεί επί του αν η μη τήρηση της δεκαήμερης προθεσμίας που προβλέπεται από το άρθρο 20, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού έπρεπε να οδηγήσει στην ακύρωση του επίμαχου κανονισμού περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ. Η εν λόγω διάταξη προβλέπει ότι η Επιτροπή οφείλει να παράσχει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις δεκαήμερη κατ' ελάχιστον προθεσμία προς υποβολή των παρατηρήσεών τους επί της τελικής γνωστοποιήσεως

51 — Σκέψεις 29 έως 33.

52 — Σκέψεις 39 και 40.

53 — Σκέψη 41.

54 — Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις Shanghai Excell M & E Enterprise και Shanghai Adeptech Precision κατά Συμβουλίου (T-299/05, EU:T:2009:72)· Since Hardware (Guangzhou) κατά Συμβουλίου (T-156/11, EU:T:2012:431), καθώς και Gold East Paper και Gold Huasheng Paper κατά Συμβουλίου (T-443/11, EU:T:2014:774).

55 — Απόφαση Shanghai Excell M & E Enterprise και Shanghai Adeptech Precision κατά Συμβουλίου (T-299/05, EU:T:2009:72, σκέψεις 116, 118 και 119).

56 — Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη μεταχείριση των χωρών που δεν διέθεταν οικονομία της αγοράς στις διαδικασίες αντιντάμπινγκ και πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού 384/96 [COM(97) 677 τελικό]. Ομοίως, οι προκαταρκτικές εργασίες που οδήγησαν στην έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 1168/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1225/2009 του Συμβουλίου, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ L 344, σ. 1), δεν παρέχουν καμία διευκρίνιση επί του αντικειμένου τέτοιου είδους προθεσμίας, που επεκτάθηκε στους οκτώ μήνες.

57 — C-141/08 P, EU:C:2009:598.

στοιχείων των πραγματικών δεδομένων και του σκεπτικού βάσει των οποίων πρόκειται να διατυπωθεί εισήγηση για την επιβολή οριστικών μέτρων. Όπως και στην περίπτωση του άρθρου 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', του βασικού κανονισμού, ο τελευταίος αυτός δεν περιέχει καμία ένδειξη σχετικά με τις συνέπειες της μη τηρήσεως της εν λόγω προθεσμίας.

84. Το Δικαστήριο, επιβεβαιώνοντας τη θέση του Γενικού Δικαστηρίου, έκρινε έτσι ότι η «μη τήρηση της [εν λόγω] προθεσμίας [...] δεν μπορεί να οδηγήσει σε ακύρωση του προσβαλλόμενου κανονισμού παρά μόνον αν λόγω της παρατυπίας αυτής ενδέχεται η διοικητική διαδικασία να είχε καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα, προσβάλλοντας έτσι με συγκεκριμένο τρόπο τα δικαιώματα άμυνας της αναιρεσείουσας» [58]. Συναφώς, υπέμνησε ότι, όπως «προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, δεν μπορεί να υποχρεωθεί η αναιρεσείουσα να αποδείξει ότι η απόφαση της Επιτροπής θα ήταν διαφορετική, αλλά μόνον ότι τούτο δεν αποκλείεται απολύτως, δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα θα μπορούσε να οργανώσει καλύτερα την άμυνά της αν δεν υφίστατο η σχετική διαδικαστική παρατυπία» [59].

85. Εξάλλου, στην ίδια εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο εξέτασε τις συνέπειες της εκδόσεως, από μέρους της Επιτροπής, αποφάσεως σχετικά με την υπαγωγή στο ΚΟΑ, που λήφθηκε μετά την τρίμηνη προθεσμία και σε αντικατάσταση προγενέστερης αποφάσεως. Το Δικαστήριο παρατήρησε ότι, «με γνώμονα τις αρχές της νομιμότητας και της χρηστής διοικήσεως, [το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', του βασικού κανονισμού] δεν μπορεί να ερμηνευθεί με τρόπο που να υποχρεώνει την Επιτροπή να προτείνει στο Συμβούλιο οριστικά μέτρα τα οποία θα διαιωνίζουν σε βάρος της επιχειρήσεως ένα σφάλμα κατά την αρχική εκτίμηση των ως άνω ουσιαστικών κριτηρίων» [60]. Εξ αυτών συμπέρανε ότι, «σε περίπτωση που η Επιτροπή αντιληφθεί κατά τη διάρκεια της έρευνας ότι, αντιθέτως προς την αρχική εκτίμησή της, μια επιχείρηση ικανοποιεί τα κριτήρια του άρθρου 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', πρώτο εδάφιο, του βασικού κανονισμού, οφείλει να συναγάγει τις κατάλληλες συνέπειες, τηρώντας παράλληλα τις διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπει ο βασικός κανονισμός» [61].

86. Το Γενικό Δικαστήριο συμπέρανε, ορθώς κατ' εμέ, ότι πρέπει να γίνει δεκτό ότι, «μολονότι ασφαλώς καταρχήν κάθε απόφαση περί του ΚΟΑ πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', δεύτερο εδάφιο, του βασικού κανονισμού, να λαμβάνεται εντός τριμήνου από την έναρξη της έρευνας και να παραμένει σε ισχύ καθόλη τη διάρκεια της έρευνας αυτής, εντούτοις δεν αμφισβητείται ότι, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης και σύμφωνα με την ερμηνεία της εν λόγω διατάξεως από τον δικαστή της Ένωσης [...], αφενός, η έκδοση αποφάσεως μετά τη λήξη της προθεσμίας αυτής δεν συνεπάγεται, εξ αυτού και μόνον του λόγου, την ακύρωση του κανονισμού περί επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ και, αφετέρου, μια τέτοια απόφαση θα μπορούσε να τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εφόσον ήθελε αποδειχθεί ότι είναι εσφαλμένη» [62].

87. Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αυτά, φρονώ ότι το Δικαστήριο οφείλει να επιβεβαιώσει τη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου κατά την οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι οποιαδήποτε υπέρβαση της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', δεύτερο εδάφιο, του βασικού κανονισμού πρέπει να οδηγεί αυτοδικαίως στην ακύρωση του κανονισμού του Συμβουλίου για την επιβολή οριστικών δασμών αντιντάμπινγκ. Πράγματι, τέτοιου είδους υπέρβαση συνεπάγεται την ακύρωση της πράξεως μόνον αν η προσφεύγουσα αποδείξει ότι, ελλείψει της υπερβάσεως αυτής, το Συμβούλιο θα είχε ενδεχομένως εκδώσει διαφορετικό κανονισμό ευνοϊκότερο για τα συμφέροντά τους απ' ό,τι ο επίμαχος κανονισμός [63].

58 — Σκέψεις 81 και 107 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

59 — Σκέψη 94.

60 — Σκέψη 111.

61 — Σκέψη 112.

62 — Απόφαση Since Hardware (Guangzhou) κατά Συμβουλίου (T-156/11, EU:T:2012:431, σκέψη 167).

63 — Όπ.π. (σκέψη 160 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

88. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι αναιρεσείουσες στις υποθέσεις των κυρίων δικών δεν προσκομίζουν κανένα αποδεικτικό στοιχείο από το οποίο να αποδεικνύεται ότι η τήρηση της προθεσμίας από την Επιτροπή θα είχε καταλήξει στην έκδοση κανονισμού ευνοϊκότερου για τα συμφέροντά τους σε σχέση με τον επίδικο κανονισμό.

89. Συνεπώς, φρονώ ότι η υπέρβαση της προθεσμίας που προβλέπεται από το άρθρο 2, παράγραφος 7, στοιχείο γ', δεύτερο εδάφιο, του βασικού κανονισμού δεν αποκάλυψε την ύπαρξη στοιχείων που να θίγουν το κύρος του.

3. Επί του καθορισμού του περιθωρίου ντάμπινγκ

90. Με το πρώτο του ερώτημα στην υπόθεση C-34/14, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, επίσης, να πληροφορηθεί αν ο επίδικος κανονισμός είναι άκυρος λόγω παραβάσεως του άρθρου 9, παράγραφος 6, του βασικού κανονισμού καθόσον το περιθώριο της Golden Step —μοναδικής εταιρίας η οποία υπάχθηκε στο ΚΟΑ— δεν λήφθηκε υπόψη κατά τον υπολογισμό του μέσου σταθμισμένου περιθωρίου ντάμπινγκ του δείγματος και συνεπώς δεν είχε καμία επίδραση επί του μέσου σταθμισμένου περιθωρίου ντάμπινγκ που εφαρμόσθηκε στους Κινέζους παραγωγούς-εξαγωγείς που δεν περιλήφθηκαν στο εν λόγω δείγμα.

91. Αντιλαμβάνομαι ότι, κατά το αιτούν δικαστήριο, η Επιτροπή όφειλε να υπολογίσει τα ατομικά περιθώρια ντάμπινγκ έναντι των παραγωγών-εξαγωγέων που περιλήφθηκαν στο δείγμα και να υπολογίσει, στη συνέχεια, το μέσο σταθμισμένο περιθώριο ντάμπινγκ συμπεριλαμβάνοντας το ατομικό περιθώριο της Golden Step.

92. Συναφώς, φρονώ ότι το αιτούν δικαστήριο ερμηνεύει εσφαλμένα τις διατάξεις του βασικού κανονισμού. Έτσι, βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 11, του εν λόγω κανονισμού, «η ύπαρξη περιθωρίων ντάμπινγκ κατά την περίοδο έρευνας προσδιορίζεται κατά κανόνα με βάση τη σύγκριση μιας μέσης σταθμισμένης κανονικής αξίας με τον σταθμισμένο μέσο όρο των τιμών όλων των συναλλαγών με αντικείμενο εξαγωγές στην Κοινότητα ή με βάση τη σύγκριση επιμέρους κανονικών αξιών και επιμέρους τιμών εξαγωγής στην Κοινότητα για κάθε συναλλαγή ξεχωριστά». Η παράγραφος αυτή δεν αποκλείει την προσφυγή στη δειγματοληψία. Βάσει της διατάξεως αυτής, η Επιτροπή είχε κάθε δικαίωμα να υπολογίσει, για τους παραγωγούς-εξαγωγείς που περιλαμβάνονταν στο δείγμα, σταθμισμένο μέσο περιθώριο ντάμπινγκ, στο μέτρο που, κατά τον χρόνο εκδόσεως του προσωρινού κανονισμού, σε κανέναν από τους εν λόγω παραγωγούς-εξαγωγείς δεν είχε αναγνωρισθεί το ΚΟΑ ή παρασχεθεί ΙΜ[64].

93. Ακολούθως, όσον αφορά τη μέθοδο που εφαρμόσθηκε για τον καθορισμό του περιθωρίου ντάμπινγκ για τους παραγωγούς-εξαγωγείς οι οποίοι συνεργάσθηκαν στην έρευνα, αλλά δεν περιλήφθηκαν στο δείγμα, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή εφήρμοσε το άρθρο 9, παράγραφος 6, του βασικού κανονισμού. Έτσι, από την αιτιολογική σκέψη 135 του προσωρινού κανονισμού προκύπτει ότι το περιθώριο ντάμπινγκ των εν λόγω παραγωγών-εξαγωγέων, οι οποίοι δεν εξετάσθηκαν ατομικά, καθορίσθηκε με βάση τον μέσο σταθμισμένο όρο των περιθωρίων του ντάμπινγκ των εταιριών του δείγματος. Δεδομένου ότι ένα μόνον περιθώριο ντάμπινγκ καθορίσθηκε για το δείγμα των Κινέζων παραγωγών-εξαγωγέων, αφενός, και για το δείγμα των Βιετναμέζων παραγωγών-εξαγωγέων, αφετέρου, τα ίδια αυτά περιθώρια αποδόθηκαν σε όλους τους λοιπούς παραγωγούς της Κίνας και του Βιετνάμ[65].

64 — Βλ. αιτιολογική σκέψη 134 του προσωρινού κανονισμού.

65 — Βλ. αιτιολογική σκέψη 143 του προσωρινού κανονισμού

94. Μεταξύ της εκδόσεως του προσωρινού κανονισμού και του επίδικου κανονισμού, η Επιτροπή αναγνώρισε το ΚΟΑ στην Golden Step, που περιλήφθηκε στο δείγμα, κρίνοντας ότι, υπό το πρίσμα των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την εν λόγω εταιρία, έπρεπε να αναθεωρηθεί η αρχική απόφαση και να της αναγνωρισθεί το εν λόγω καθεστώς[66]. Συνεπώς, για την εν λόγω εταιρία υπολογίσθηκε ατομικό περιθώριο ντάμπινγκ[67]. Αντίθετα, η μέθοδος που εφαρμόσθηκε παρέμεινε αμετάβλητη, ήτοι η Επιτροπή εφήρμοσε το άρθρο 9, παράγραφος 6, του βασικού κανονισμού[68], και από κανένα στοιχείο, στον κανονισμό αυτόν, δεν προκύπτει ότι το περιθώριο ντάμπινγκ της Golden Step δεν λήφθηκε υπόψη στην εν λόγω μέθοδο υπολογισμού. Συναφώς, όπως προκύπτει από την απόφαση Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου[69], το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το περιθώριο ντάμπινγκ της Golden Step λήφθηκε υπόψη για τον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου περιθωρίου ντάμπινγκ του δείγματος[70]. Ασφαλώς, η εν λόγω απόφαση αναιρέθηκε από το Δικαστήριο για τον λόγο ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 2, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού[71]. Εντούτοις, η διαπίστωση της συνεκτιμήσεως του περιθωρίου ντάμπινγκ της Golden Step προς τον σκοπό του υπολογισμού του μέσου σταθμισμένου περιθωρίου ντάμπινγκ δεν αμφισβητήθηκε εκ νέου από την αναιρεσείουσα.

95. Κατά συνέπεια, κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, εκτιμώ ότι τα περιθώρια ντάμπινγκ για τις εξαγωγές υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα καταγωγής Κίνας και Βιετνάμ προσδιορίσθηκαν ορθώς στον επίδικο κανονισμό. Επιπλέον, η διαπίστωση αυτή ισχύει επίσης ως προς τον κανονισμό περί παρατάσεως, καθόσον προκύπτει από τον τελευταίο ότι υιοθετήθηκε η αυτή μέθοδος υπολογισμού[72].

4. Επί του καθορισμού της ζημίας και του αιτιώδους συνδέσμου

96. Με το τέταρτο έως έκτο ερώτημα στην υπόθεση C-659/13, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί του αν ο επίδικος κανονισμός πρέπει να κηρυχθεί άκυρος στο μέτρο που αντίκειται στα άρθρα 3 έως 5 και 17 του βασικού κανονισμού για τον λόγο ότι μη επαρκής αριθμός παραγωγών του κοινοτικού κλάδου παραγωγής συνεργάστηκε, ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία στον φάκελο της έρευνας προέκυψε ότι η ζημία στην κοινοτική βιομηχανία εκτιμήθηκε επί τη βάσει αναληθών δεδομένων και ότι οι συνέπειες άλλων παραγόντων που είναι γνωστό ότι προκαλούν ζημία δεν διαχωρίστηκαν και δεν διακρίθηκαν, κατά τον προσήκοντα τρόπο, από τις συνέπειες των εισαγωγών που φέρεται ότι αποτέλεσαν αντικείμενο ντάμπινγκ.

97. Καταρχάς, στο πλαίσιο του τέταρτου ερωτήματος, η C & J Clark υποστηρίζει ότι τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν μπόρεσαν να αξιολογήσουν ορθώς τη ζημία που προκλήθηκε στην κοινοτική βιομηχανία καθόσον δέκα μόνον κοινοτικοί παραγωγοί συμπεριλήφθηκαν στο δείγμα και συνεπώς υποστήριζαν την καταγγελία, εκπροσωπώντας μόνον 4,2 % της κοινοτικής παραγωγής, μακράν του 25 % που απαιτείται από το άρθρο 5, παράγραφος 4, του βασικού κανονισμού.

98. Δεν συμμερίζομαι την άποψη της C & J Clark.

99. Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 5, παράγραφοι 1 και 4, του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι η έναρξη έρευνας για να διαπιστωθούν η ύπαρξη, η έκταση και οι επιπτώσεις των τυχόν εικαζόμενων πρακτικών ντάμπινγκ προϋποθέτει γραπτή καταγγελία εκ μέρους ή επ' ονόματι της κοινοτικής βιομηχανίας. Αυτό συμβαίνει όταν η καταγγελία υποστηρίζεται από κοινοτικούς παραγωγούς που

66 — Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 70 έως 72 του επίδικου κανονισμού.

67 — Βλ. αιτιολογική σκέψη 146 του κανονισμού αυτού.

68 — Όπ.π.

69 — T-407/06 και T-408/06, EU:T:2010:68.

70 — Σκέψη 103.

71 — Απόφαση Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710, σκέψη 34).

72 — Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 126, 127 και 130 του κανονισμού αυτού.

αντιπροσωπεύουν, όσον αφορά το ομοειδές προϊόν, ποσοστό άνω του 50 % της συνολικής παραγωγής του ομοειδούς προϊόντος που πραγματοποιεί εκείνο το τμήμα της κοινοτικής βιομηχανίας το οποίο είτε εκφράζει την υποστήριξή του προς την καταγγελία είτε αντιτίθεται σε αυτήν. Εντούτοις, η έναρξη έρευνας δεν είναι δυνατή, όταν οι κοινοτικοί παραγωγοί που υποστηρίζουν ρητώς την καταγγελία αντιπροσωπεύουν ποσοστό κατώτερο του 25 % της συνολικής παραγωγής του ομοειδούς προϊόντος που πραγματοποιεί η κοινοτική βιομηχανία.

100. Δεδομένου ότι ο αριθμός των κοινοτικών παραγωγών είναι μεγάλος, η Επιτροπή αποφάσισε καταρχάς να συλλέξει διάφορες σχετικές πληροφορίες από τους εν λόγω παραγωγούς μέσω ερωτηματολογίου επί του εννόμου συμφέροντος. Ιδίως, με το ερωτηματολόγιο αυτό, οι κοινοτικοί παραγωγοί έπρεπε να γνωστοποιήσουν την άποψή τους ως προς την ενδεχόμενη έναρξη έρευνας αντιντάμπινγκ, και ως προς το αν υποστήριζαν την καταγγελία, εναντιώνονταν ή δεν ελάμβαναν θέση σχετικά με αυτήν [73]. Όπως επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο στην απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου [74], η νομική βάση επί της οποίας ζητήθηκαν οι εν λόγω πληροφορίες ήταν το άρθρο 5, παράγραφος 4, του βασικού κανονισμού. Επιπλέον, τα άρθρα 4 και 5 του εν λόγω κανονισμού περιλαμβάνονταν σε παράρτημα του ιδίου ερωτηματολογίου. Όπως έκρινε και το Γενικό Δικαστήριο, φρονώ ότι τούτο αποδεικνύει ότι οι κοινοτικοί παραγωγοί ήταν, συνεπώς, εν γνώσει του γεγονότος ότι το εν λόγω ερωτηματολόγιο αποσκοπούσε στην εξακρίβωση, ιδίως, του αν υποστήριζαν ή όχι την καταγγελία και ότι όφειλαν, για τον λόγο αυτόν, να παράσχουν μια σειρά αποδεικτικών στοιχείων όσον αφορά την ύπαρξη ντάμπινγκ, ζημίας και αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ των δύο [75], στοιχείων που αποτελούν την καταγγελία, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού.

101. Το συμπέρασμα που μπορεί να εξαχθεί είναι απλό. Η απάντηση στο ερωτηματολόγιο σχετικά με το έννομο συμφέρον αρκούσε προς απόδειξη του ότι 814 κοινοτικοί παραγωγοί, εκπροσωπούντες περισσότερο από το 40 % της κοινοτικής παραγωγής, υποστήριζαν την καταγγελία, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 4, του εν λόγω κανονισμού [76]. Μόνο εκ των υστέρων, βάσει των στοιχείων που παρασχέθηκαν από τους εν λόγω παραγωγούς, η Επιτροπή επέλεξε αυτούς που μπορούσαν να αντιπροσωπεύσουν καλύτερα την κοινοτική βιομηχανία προκειμένου να σχηματίσει δείγμα, σύμφωνα με το άρθρο 17 του βασικού κανονισμού [77].

102. Ακολούθως, όπως προκύπτει από το πέμπτο ερώτημα στην υπόθεση C-659/13, το αιτούν δικαστήριο αμφιβάλλει, επίσης, ως προς το κύρος του επίδικου κανονισμού λόγω παραβάσεως του άρθρου 3, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού και του άρθρου 296 ΣΛΕΕ, καθόσον τα αποδεικτικά στοιχεία του φακέλου της έρευνας κατέδειξαν ότι η ζημία την οποία υπέστη η κοινοτική βιομηχανία εκτιμήθηκε με τη χρήση αναληθών δεδομένων.

103. Η C & J Clark εξηγεί, συναφώς, ότι η Επιτροπή έλαβε ενημερωτικά σημειώματα που έθεταν υπό αμφισβήτηση τις πληροφορίες οι οποίες είχαν παρασχεθεί από ορισμένους κοινοτικούς προμηθευτές στο πλαίσιο της έρευνας αντιντάμπινγκ. Παρά ταύτα, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν αναθεώρησαν τα συμπεράσματά τους σχετικά με τη ζημία βάσει των εν λόγω σημειωμάτων, ο δε επίδικος κανονισμός δεν αναφέρει τους λόγους της παραλείψεως αυτής. Έτσι, παρέβησαν το άρθρο 3, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού, βάσει του οποίου ο προσδιορισμός της ζημίας γίνεται με βάση θετικά αποδεικτικά στοιχεία και προϋποθέτει αντικειμενική εξέταση.

73 — Βλ. σημείο 43 και παράρτημα 2 των παρατηρήσεων της C & J Clark. Βλ., επίσης, απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (Τ-401/06, EU:T:2010:67, σκέψεις 109 και 110). Υπενθυμίζω ότι το Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση αυτή λόγω της ελλείψεως εξετάσεως αιτήσεως αναγνωρίσεως ΚΟΑ από την Επιτροπή. Οι διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου, στις εν λόγω σκέψεις, δεν τέθηκαν συνεπώς εν αμφιβόλω.

74 — Τ-401/06, EU:T:2010:67.

75 — Σκέψη 111.

76 — Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 155 και 158 του επίδικου κανονισμού.

77 — Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 65 του προσωρινού κανονισμού και 57 του επίδικου κανονισμού. Βλ., επίσης, σημείο 44 των παρατηρήσεων της C & J Clark.

104. Πρέπει να τονιστεί ότι, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού, η εξέταση των επιπτώσεων που είχαν οι εισαγωγές που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ για την οικεία κοινοτική βιομηχανία συμπεριλαμβάνει την εκτίμηση όλων των σχετικών οικονομικών παραγόντων και δεικτών που επηρεάζουν την κατάσταση της βιομηχανίας αυτής. Εντούτοις, διαπιστώνεται ότι τα σημειώματα που αναφέρονται από την C & J Clark και προσάγονται σε παράρτημα στις παρατηρήσεις της δεν είναι, στην πραγματικότητα, παρά πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον Τύπο σχετικά με απάτες και πταίσματα που διαπράχθηκαν, όπως υποστηρίζεται, από κοινοτικούς παραγωγούς υποδημάτων[78]. Συνεπώς, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, στο πλαίσιο της έρευνας αντιντάμπινγκ, μπορούσαν νομότυπα να παραβλέψουν τα εν λόγω σημειώματα, που δεν ήταν κρίσιμα και στερούνταν αποδεικτικής αξίας, προκειμένου να εστιάσουν την προσοχή τους σε πολυάριθμα άλλα κρίσιμα και σύνθετα στοιχεία που είχαν παρασχεθεί από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.

105. Τέλος, με το έκτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο, στην υπόθεση C-659/13, διερωτάται αν ο επίδικος κανονισμός είναι άκυρος καθόσον παραβαίνει το άρθρο 3, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού δεδομένου ότι οι συνέπειες των λοιπών παραγόντων ως προς τους οποίους είναι γνωστό ότι ενδέχεται να προκαλέσουν ζημία δεν διαχωρίσθηκαν και δεν διακρίθηκαν προσηκόντως από τις συνέπειες των εισαγωγών που αποτελούσαν, όπως υποστηρίζεται, αντικείμενο ντάμπινγκ, ούτως ώστε ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των εν λόγω εισαγωγών και της ζημίας που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία δεν προσδιορίσθηκε ορθώς.

106. Ειδικότερα, κατά την C & J Clark, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν εξέτασαν επαρκώς την έλλειψη ανταγωνιστικότητας της κοινοτικής βιομηχανίας, την επίπτωση των εισαγωγών προελεύσεως τρίτων κρατών αλλ' ούτε αυτή της καταργήσεως των ποσοστώσεων επί των εισαγωγών προελεύσεως Κίνας.

107. Υπενθυμίζεται ότι, κατά παγία νομολογία, ο προσδιορισμός της ζημίας του κοινοτικού κλάδου παραγωγής προϋποθέτει την εκτίμηση πολύπλοκων οικονομικών καταστάσεων, ο δε δικαστικός έλεγχος της εκτιμήσεως αυτής πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση του αν τηρήθηκαν οι διαδικαστικοί κανόνες, του αν είναι ακριβείς οι διαπιστώσεις όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά, του αν υπήρξε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των περιστατικών αυτών ή κατάχρηση εξουσίας. Τούτο ισχύει, μεταξύ άλλων, ως προς τη διαπίστωση των παραγόντων που προκαλούν ζημία στον κοινοτικό κλάδο παραγωγής στο πλαίσιο έρευνας αντιντάμπινγκ[79].

108. Κατά τη διαπίστωση της ζημίας, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης υποχρεούνται να εξετάζουν αν η ζημία που προτίθενται να λάβουν υπόψη πράγματι οφείλεται σε εισαγωγές που αποτέλεσαν αντικείμενο ντάμπινγκ και να αποκλείουν κάθε ζημία που προκύπτει από άλλους παράγοντες και ιδίως ζημία που οφείλεται σε ίδιες ενέργειες των κοινοτικών παραγωγών[80].

109. Στο πλαίσιο αυτό, εναπόκειται στα όργανα της Ένωσης να εξακριβώσουν αν τα αποτελέσματα των ως άνω άλλων παραγόντων είναι ικανά να καταλύσουν την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ, αφενός, των εν λόγω εισαγωγών και, αφετέρου, της ζημίας που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία. Στα εν λόγω όργανα εναπόκειται να εξακριβώσουν, επίσης, αν η καταλογιστέα στους ως άνω άλλους παράγοντες ζημία δεν λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό της ζημίας υπό την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού και αν, κατά συνέπεια, ο επιβληθείς δασμός αντιντάμπινγκ δεν υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την εξάλειψη της ζημίας που προκλήθηκε από τις εισαγωγές που αποτέλεσαν αντικείμενο ντάμπινγκ. Εντούτοις, αν τα κοινοτικά όργανα διαπιστώσουν ότι, παρά

78 — Βλ., επίσης, απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (T-401/06, EU:T:2010:67, σκέψη 167).

79 — Απόφαση TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, σκέψη 34).

80 — Όπ.π. (σκέψη 35).

τους παράγοντες αυτούς, η ζημία που προκάλεσαν οι εισαγωγές που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ είναι σημαντική κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των εισαγωγών αυτών και της ζημίας που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία δύναται, κατά συνέπεια, να αποδειχθεί [81].

110. Η εξέταση της κρισιμότητας των λοιπών συνεκτιμώμενων παραγόντων για τον καθορισμό της ζημίας εξαρτάται από σύνθετη οικονομική εκτίμηση, στο πλαίσιο της οποίας τα θεσμικά όργανα της Ένωσης υπενθυμίζεται ότι διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως. Εν προκειμένω, προκύπτει σαφώς από τον επίδικο κανονισμό ότι τα θεσμικά όργανα της Ένωσης εξέτασαν αν η ζημία που υπέστησαν οι κοινοτικοί παραγωγοί οφειλόταν ενδεχομένως σε παράγοντες άλλους από τις εισαγωγές που αποτέλεσαν το αντικείμενο των μέτρων αντιντάμπινγκ, και ιδίως στην έλλειψη ανταγωνιστικότητας της κοινοτικής βιομηχανίας, στην επίπτωση των εισαγωγών προελεύσεως τρίτων κρατών ή στην κατάργηση των ποσοστώσεων επί των εισαγωγών προελεύσεως Κίνας [82].

111. Συνεπώς, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω στοιχείων, φρονώ ότι τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν έσφαλαν ως προς τον καθορισμό της ζημίας την οποία υπέστη η κοινοτική βιομηχανία και ως προς τον αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ της εν λόγω ζημίας και των εισαγωγών τις οποίες αφορούσαν τα μέτρα αντιντάμπινγκ.

5. Τα αποτελέσματα της εκθέσεως της ειδικής ομάδας του ΟΕΔ και των κανόνων του ΠΟΕ επί της νομιμότητας του επίδικου κανονισμού

112. Στο πλαίσιο του πρώτου ερωτήματος στην υπόθεση C-34/14, το αιτούν δικαστήριο αμφιβάλλει ως προς την ισχύ του επίδικου κανονισμού καθόσον βασίζεται στο άρθρο 9, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού. Πλην όμως, το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι η εν λόγω διάταξη είναι ασύμβατη με τα άρθρα 6.10 και 9.2 της συμφωνίας αντιντάμπινγκ. Εξάλλου, κατά την εκτίμησή του, ο επίδικος κανονισμός είναι, επίσης, ανίσχυρος δεδομένου ότι το περιθώριο ντάμπινγκ της Golden Step δεν υπολογίσθηκε σύμφωνα με το άρθρο 2.2.2, σημείο iii, της συμβάσεως αντιντάμπινγκ, κατά την έκθεση της ειδικής ομάδας του οργάνου επιλύσεως διαφορών του ΠΟΕ (στο εξής: ΟΕΔ) που επιλήφθηκε της διαφοράς «ΕΕ-Υποδήματα» [83].

113. Πρέπει να υπομνησθεί ότι όπως προκύπτει από παγία νομολογία του Δικαστηρίου, λόγω της φύσεως και της οικονομίας τους, η συμφωνία για την ίδρυση του ΠΟΕ, καθώς και οι συμφωνίες που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1, 2 και 3 της εν λόγω συμφωνίας (στο εξής, από κοινού: συμφωνίες ΠΟΕ) δεν περιλαμβάνονται, καταρχήν, στους κανόνες βάσει των οποίων το Δικαστήριο ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης [84]. Μόνο στην περίπτωση κατά την οποία υπήρξε βούληση της Ένωσης προς εκπλήρωση ειδικής υποχρεώσεως αναληφθείσας στο πλαίσιο των συμφωνιών αυτών ή στην περίπτωση που η επίμαχη πράξη του δικαίου της Ένωσης ρητώς παραπέμπει σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών αυτών, απόκειται στον δικαστή της Ένωσης, εφόσον απαιτείται, να ελέγξει τη νομιμότητα πράξεως της Ένωσης και των πράξεων που εκδίδονται για την εφαρμογή της υπό το πρίσμα των εν λόγω συμφωνιών [85].

81 — Όπ.π. (σκέψεις 36 και 37).

82 — Βλ. αιτιολογικές σκέψεις 222 έως 238 του εν λόγω κανονισμού και 210 έως 231 του προσωρινού κανονισμού. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (T-401/06, EU:T:2010:67), εξέτασε λεπτομερώς τα σημεία αυτά και απέρριψε τον λόγο προσφυγής κατά τον οποίο ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των εισαγωγών που αποτελούσαν αντικείμενο του ντάμπινγκ και της ζημίας που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία δεν αποδείχθηκε επαρκώς (σημεία 190 έως 200). Υπενθυμίζεται ότι, μολονότι η εν λόγω απόφαση αναιρέθηκε από το Δικαστήριο, οι διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου δεν αμφισβητήθηκαν από το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως.

83 — Βλ. έκθεση της ειδικής ομάδας με τίτλο «Ευρωπαϊκή Ένωση — Μέτρα αντιντάμπινγκ όσον αφορά ορισμένα είδη υποδημάτων από την Κίνα» (έγγραφο WT/DS405/R του ΠΟΕ).

84 — Απόφαση Επιτροπή κατά Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, σκέψη 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

85 — Όπ.π. (σκέψεις 40 και 41 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

114. Κατά το αιτούν δικαστήριο, από τις αιτιολογικές σκέψεις 3 επ. του βασικού κανονισμού προκύπτει ότι οι διατάξεις του τροποποιήθηκαν υπό το πρίσμα των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων που ολοκληρώθηκαν το 1994 και των νέων συμφωνιών σχετικά με τη θέση σε εφαρμογή του άρθρου 6 της ΓΣΔΕ της οποίας μέρος αποτελεί η συμφωνία αντιντάμπινγκ. Συνεπώς, «θα [έπρεπε] το κείμενο των νέων συμφωνιών να ενσωματωθεί *κατά το δυνατόν* στη νομοθεσία [της Ένωσης]» [86]. Ο νομοθέτης της Ένωσης εξέδωσε συνεπώς τον βασικό κανονισμό προκειμένου να εκπληρώσει τις διεθνείς του υποχρεώσεις και το Δικαστήριο οφείλει, ως εκ τούτου, να ελέγξει τη νομιμότητα του επίδικου κανονισμού υπό το πρίσμα των εν λόγω υποχρεώσεων.

115. Το Δικαστήριο έλαβε πρόσφατα θέση επί του ζητήματος αυτού. Πράγματι, με την απόφασή του Επιτροπή κατά Rusal Armenal [87], επισήμανε ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, έχει αναγνωρίσει ότι το σύστημα αντιντάμπινγκ του ΠΟΕ μπορεί να συνιστά εξαίρεση από τη γενική αρχή κατά την οποία ο δικαστής της Ένωσης δεν μπορεί να ελέγχει τη νομιμότητα πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης από απόψεως συμμορφώσεώς τους με τους κανόνες των συμφωνιών ΠΟΕ [88]. Εντούτοις, «προκειμένου να γίνει δεκτή μια τέτοια εξαίρεση σε συγκεκριμένη περίπτωση, πρέπει επιπλέον να αποδειχθεί επαρκώς κατά νόμο ότι ο νομοθέτης εκδήλωσε την πρόθεση να θέσει σε εφαρμογή στο δίκαιο της Ένωσης ειδική υποχρέωση αναληφθείσα στο πλαίσιο των συμφωνιών ΠΟΕ» [89]. «Προς τον σκοπό αυτό δεν αρκεί [...] να συνάγεται γενικώς από τις αιτιολογικές σκέψεις της επίμαχης πράξεως της Ένωσης ότι η επίμαχη πράξη εκδίδεται λαμβανομένων υπόψη των διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης. Αντιθέτως, απαιτείται να προκύπτει από την επίδικη εκάστοτε διάταξη του δικαίου της Ένωσης ότι αυτή αποβλέπει στην εκπλήρωση εντός του δικαίου της Ένωσης συγκεκριμένης υποχρεώσεως απορρέουσας από τις συμφωνίες ΠΟΕ» [90].

116. Το άρθρο 9, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού εισήγαγε ειδικό καθεστώς για τις εισαγωγές προελεύσεως κρατών που στερούνται οικονομίας της αγοράς, ήτοι ΙΜ των ενδιαφερομένων παραγωγών-εξαγωγέων. Η επιφύλαξη τέτοιου είδους μεταχειρίσεως θα επιφέρει την εφαρμογή ιδιαίτερης μεθόδου υπολογισμού της κανονικής αξίας.

117. Η διαπίστωση του Δικαστηρίου σχετικά με το άρθρο 2, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού [91] ισχύει, επίσης, για το άρθρο 9, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού. Πράγματι, όπως προκύπτει από την προαναφερθείσα ανακοίνωση της Επιτροπής [92], η ΙΜ, όπως και το ΚΟΑ, αποσκοπεί στη συνεκτίμηση της εμφανίσεως επιχειρήσεων, σε κράτη μέλη του ΠΟΕ που στερούνται οικονομίας της αγοράς, οι οποίες λειτουργούν κατά τρόπο ανεξάρτητο έναντι του κράτους, ορίζοντας ελεύθερα, κατά νόμο και εν τοις πράγμασι, τις εξαγωγικές τους πωλήσεις. Το άρθρο 9, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού συνιστά συνεπώς, επίσης, την έκφραση της βουλήσεως του νομοθέτη της Ένωσης να εισαγάγει, στον εν λόγω τομέα, προσέγγιση προσιδιάζουσα στην έννομη τάξη της Ένωσης.

118. Η διαπίστωση αυτή δεν κλονίζεται από το γεγονός ότι η αιτιολογική σκέψη 5 του βασικού κανονισμού εξαγγέλλει ότι πρέπει να ενσωματωθούν «κατά το δυνατόν» οι κανόνες της συμφωνίας αντιντάμπινγκ στο δίκαιο της Ένωσης. Πράγματι, η έκφραση αυτή πρέπει να γίνει αντιληπτή υπό την έννοια ότι, ακόμη και αν η βούληση του νομοθέτη της Ένωσης ήταν να ληφθούν υπόψη οι κανόνες της συμφωνίας αντιντάμπινγκ κατά τη θέσπιση του βασικού κανονισμού, εντούτοις δεν αποτελεί έκφραση της προθέσεως μεταφοράς εκάστου των κανόνων αυτών στον εν λόγω κανονισμό [93].

86 — Βλ. αιτιολογική σκέψη 5 του βασικού κανονισμού. Η υπογράμμιση δική μου.

87 — C-21/14 P, EU:C:2015:494.

88 — Σκέψη 44 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

89 — Σκέψη 45.

90 — Σκέψη 46.

91 — Σκέψεις 48 έως 50.

92 — Βλ. υποσημείωση 56.

93 — Βλ. απόφαση Επιτροπή κατά Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, σκέψη 52).

119. Όσον αφορά την επίδραση της εκθέσεως της ειδικής ομάδας ΟΕΔ επί του κύρους του επίδικου κανονισμού, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1515/2001 [94], το Συμβούλιο μπορεί, σε συνέχεια εκθέσεως που εγκρίνεται από το ΟΕΔ, κατά περίπτωση, να καταργεί ή τροποποιεί το αμφισβητούμενο μέτρο ή να θεσπίζει οποιοδήποτε άλλο ειδικό μέτρο κρίνεται κατάλληλο για τις περιστάσεις. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι κανένα ειδικό μέτρο δεν θεσπίσθηκε προς κατάργηση ή τροποποίηση του περιθωρίου ντάμπινγκ που επιβλήθηκε στην Golden Step. Δεδομένου ότι η Ένωση δεν θέλησε να εκπληρώσει ειδική υποχρέωση που έχει αναλάβει στο πλαίσιο της συμφωνίας αντιντάμπινγκ, και, όπως εκτέθηκε ανωτέρω, ο βασικός κανονισμός δεν παραπέμπει ρητώς σε συγκεκριμένες διατάξεις της εν λόγω συμφωνίας, δεν χωρεί έλεγχος νομιμότητας του επίδικου κανονισμού υπό το πρίσμα της εν λόγω συμφωνίας, όπως αυτή έχει εν συνεχεία ερμηνευθεί με τις συστάσεις του ΟΕΔ [95].

120. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο δεν μπορεί να εκτιμήσει την ισχύ του επίδικου κανονισμού υπό το πρίσμα της συμφωνίας αντιντάμπινγκ και δεν δεσμεύεται από την έκθεση της ειδικής ομάδας του ΟΕΔ.

Γ — *Επί των συνεπειών των αποφάσεων Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου και επί του ανίσχυρου του επίδικου κανονισμού*

121. Το έβδομο ερώτημα, στην υπόθεση C-659/13, και το δεύτερο ερώτημα, στοιχείο α', στην υπόθεση C-34/14, οδηγούν το Δικαστήριο στην εξέταση, αφενός, των αποτελεσμάτων των αποφάσεων Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710) έναντι των λοιπών παραγωγών-εξαγωγέων και των εισαγωγέων και, αφετέρου, των συνεπειών του ανίσχυρου του επίδικου κανονισμού.

1. Επί των συνεπειών των αποφάσεων Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου

122. Με το έβδομο ερώτημά του, το First-tier Tribunal (Tax Chamber) ερωτά το Δικαστήριο, κατ' ουσίαν, αν η ακύρωση του επίδικου κανονισμού στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710) έχει ως συνέπεια ότι οι δασμοί αντιντάμπινγκ που καταβλήθηκαν σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό δεν οφείλονταν κατά νόμο, κατά την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα.

123. Στην πραγματικότητα, με το εν λόγω ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο επιθυμεί να πληροφορηθεί αν τέτοιου είδους ακύρωση ισχύει erga omnes.

124. Υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο, στις εν λόγω αποφάσεις, ακύρωσε τον επίδικο κανονισμό «στο μέτρο που αφορά τις αναιρεσείουσες» στις υποθέσεις αυτές.

94 — Κανονισμός (ΕΚ) 1515/2001 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2001, για τα μέτρα που μπορεί να λάβει η Κοινότητα μετά από έκθεση που εγκρίνει το Όργανο Επίλυσης Διαφορών του ΠΟΕ σχετικά με μέτρα αντιντάμπινγκ και αντεπιδοτήσεων (ΕΕ L 201, σ. 10).

95 — Βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση Ikea Wholesale (C-351/04, EU:C:2007:547, σκέψεις 29 έως 35).

125. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, δεδομένου ότι ο δικαστής της Ένωσης δεν μπορεί να αποφανθεί ultra petita, η ακυρότητα την οποία κηρύσσει δεν μπορεί να υπερβεί τη ζητηθείσα από τον προσφεύγοντα [96]. Το Δικαστήριο διευκρίνισε, συναφώς, ότι αν ο αποδέκτης μιας αποφάσεως αποφασίσει να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως, ο δικαστής της Ένωσης επιλαμβάνεται μόνον των στοιχείων της αποφάσεως που αφορούν τον προσφεύγοντα, ενώ τα στοιχεία που αφορούν άλλους αποδέκτες και τα οποία δεν προσβλήθηκαν δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της διαφοράς την οποία ο δικαστής της Ένωσης καλείται να επιλύσει [97].

126. Επιπλέον, το Δικαστήριο έκρινε ότι το μεν απόλυτο δεδικασμένο που περιβάλλει την ακυρωτική απόφαση ενός κοινοτικού δικαστηρίου καλύπτει τόσο το διατακτικό της αποφάσεως όσο και το σκεπτικό που αποτελεί την απαραίτητη βάση του, πλην όμως δεν μπορεί να συνεπάγεται την ακύρωση πράξεως η οποία δεν υπεβλήθη στον έλεγχο του δικαστή της Ένωσης και η οποία εμφανίζει την ίδια έλλειψη νομιμότητας [98].

127. Κατά συνέπεια, η ακύρωση από το Δικαστήριο του επίδικου κανονισμού στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710), καθόσον επιβάλλει δασμό αντιντάμπινγκ στις αναιρεσείουσες, δεν θίγει το κύρος των λοιπών στοιχείων του κανονισμού αυτού, και ιδίως του δασμού αντιντάμπινγκ που έχει εφαρμογή στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα που κατασκευάζονται από τους λοιπούς παραγωγούς-εξαγωγείς, ειδικότερα από αυτούς που προμηθεύουν την C & J Clark και την Puma, εφόσον τα στοιχεία αυτά δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της διαφοράς την οποία ο δικαστής της Ένωσης κλήθηκε να επιλύσει [99].

128. Έτσι, η ακύρωση του επίδικου κανονισμού από τις εν λόγω αποφάσεις δεν είχε ως συνέπεια, για τους εισαγωγείς που εφοδιάζονταν από παραγωγούς-εξαγωγείς άλλους από αυτούς που αφορούσαν οι εν λόγω αποφάσεις, το να μην οφείλονται νομίμως οι δασμοί αντιντάμπινγκ που καταβλήθηκαν σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, κατά την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα.

2. Επί των συνεπειών του ανίσχυρου του επίδικου κανονισμού

129. Με το δεύτερο ερώτημά του, στοιχείο α′, στην υπόθεση C-34/14, το Finanzgericht München επιθυμεί να πληροφορηθεί ποιες είναι οι συνέπειες της κηρύξεως του ανίσχυρου, από το Δικαστήριο, του επίδικου κανονισμού.

130. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά παγία νομολογία, «απόκειται στις εθνικές αρχές να συναγάγουν τις έννομες συνέπειες που έχει στην έννομη τάξη τους η διαπίστωση του ανίσχυρου, η οποία έχει ως συνέπεια ότι οι δασμοί αντιντάμπινγκ που καταβλήθηκαν βάσει του σχετικού κανονισμού δεν ήταν νομίμως οφειλόμενοι κατά την έννοια του άρθρου 236, παράγραφος 1, του [τελωνειακού κώδικα] και πρέπει, καταρχήν, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, να επιστραφούν από τις τελωνειακές αρχές, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις επιστροφής, στις οποίες καταλέγεται και αυτή της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου» [100].

96 — Βλ. απόφαση Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, σκέψη 24 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

97 — Όπ.π. (σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

98 — Όπ.π. (σκέψη 26 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

99 — Βλ., κατά την έννοια αυτή, απόφαση Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, σκέψη 27).

100 — Βλ. απόφαση Trubowest Handel και Makarov κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Βλ., επίσης, απόφαση CIVAD (C-533/10, EU:C:2012:347, σκέψη 20).

131. Κατά συνέπεια, όσον αφορά ειδικότερα την Puma, πρέπει να σημειωθεί ότι, σε συνέχεια κηρύξεως του ανίσχυρου κανονισμού αντιντάμπινγκ από το Δικαστήριο, μια επιχείρηση δεν μπορεί πλέον, καταρχήν, να αξιώσει την επιστροφή των δασμών αντιντάμπινγκ που κατέβαλε βάσει του εν λόγω κανονισμού και ως προς τους οποίους εξέπνευσε η τριετής προθεσμία που τάσσεται από το άρθρο 236, παράγραφος 2, του τελωνειακού κώδικα. Πράγματι, η διάταξη αυτή θέτει τριετές όριο στην επιστροφή των μη νομίμως οφειλομένων τελωνειακών δασμών.

132. Συνεπώς, πρέπει να δοθεί η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα, στοιχείο α', στην υπόθεση C-34/14, ότι η Puma, η οποία άσκησε ενώπιον εθνικού δικαστηρίου προσφυγή στρεφόμενη κατά των αποφάσεων βάσει των οποίων του ζητείται η καταβολή δασμών αντιντάμπινγκ κατ' εφαρμογή του επίδικου κανονισμού, που κηρύχθηκε ανίσχυρος από το Δικαστήριο, δικαιούται, καταρχήν, να επικαλεσθεί το ανίσχυρο αυτό ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου προκειμένου να επιτύχει την επιστροφή των εν λόγω δασμών σύμφωνα με το άρθρο 236, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα. Απόκειται στο εθνικό δικαστήριο να προσδιορίσει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις στις οποίες υπόκειται τέτοιου είδους επιστροφή, στις οποίες περιλαμβάνεται αυτή της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου.

Δ — Επί της έννοιας του τυχαίου γεγονότος ή της ανωτέρας βίας, κατά το άρθρο 236 του τελωνειακού κώδικα

133. Με το δεύτερό του ερώτημα, στοιχείο β', στην υπόθεση C-34/14, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί του αν το άρθρο 236, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η κήρυξη του ανίσχυρου του επίδικου κανονισμού συνιστά «τυχαίο γεγονός» που εμπόδισε τον ενδιαφερόμενο να καταθέσει την αίτησή του εντός της τασσόμενης τριετούς προθεσμίας, το οποίο, έτσι, του επιτρέπει να παρατείνει την εν λόγω προθεσμία.

134. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο έκρινε, στην απόφαση CIVAD [101], ότι ο παράνομος χαρακτήρας κανονισμού δεν συνιστά περίπτωση ανωτέρας βίας, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, δυνάμενη να παρατείνει την τριετή προθεσμία εντός της οποίας εισαγωγέας μπορεί να ζητήσει την επιστροφή εισαγωγικών δασμών καταβληθέντων κατ' εφαρμογή του κανονισμού αυτού [102].

135. Φρονώ ότι η εν λόγω νομολογία έχει εφαρμογή στην επίμαχη περίπτωση στην υπόθεση C-34/14. Πράγματι, υπενθυμίζεται ότι «[η] έννοια του τυχαίου συμβάντος εμπεριέχει ένα αντικειμενικό στοιχείο, το οποίο σχετίζεται με μη φυσιολογικές και ξένες προς τον ενδιαφερόμενο περιστάσεις, και ένα υποκειμενικό στοιχείο, το οποίο συνδέεται με την υποχρέωση του ενδιαφερομένου να προφυλαχθεί από τις συνέπειες του μη φυσιολογικού γεγονότος, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα χωρίς να υποβληθεί σε υπερβολικές θυσίες» [103]. Στην πραγματικότητα, η έννοια του τυχαίου συμβάντος είναι παρεμφερής προς αυτή της ανωτέρας βίας [104].

136. Συνεπώς, το σκεπτικό που ανέπτυξε το Δικαστήριο στην απόφαση CIVAD [105] έχει εφαρμογή στην υπόθεση C-34/14. Έτσι, δεδομένου ότι η επιστροφή των καταβληθέντων εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών συνιστά εξαίρεση από το κανονικό σύστημα των εισαγωγών και των εξαγωγών, οι διατάξεις που την προβλέπουν πρέπει να ερμηνεύονται στενά και η έννοια του «τυχαίου γεγονότος», κατ' άρθρο 236, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα, πρέπει να ερμηνεύεται στενά [106].

101 — C-533/10, EU:C:2012:347.

102 — Σκέψη 35.

103 — Βλ. απόφαση Bell & Ross κατά ΓΕΕΑ (C-426/10 P, EU:C:2011:612, σκέψη 48).

104 — Βλ. διάταξη Faktor B. i W. Gęsina κατά Επιτροπής (C-138/14 P, EU:C:2014:2256, σκέψη 20). Στη νομολογία του, το Δικαστήριο ουδέποτε εισήγαγε πραγματική διάκριση μεταξύ των δύο εννοιών, αρνούμενο ακόμη και να εξετάσει εάν υφίσταται, στην πραγματικότητα, τέτοιου είδους διαφορά (βλ. απόφαση Bayer κατά Επιτροπής, C-195/91 P, EU:C:1994:412, σκέψη 33).

105 — C-533/10, EU:C:2012:347.

106 — Σκέψεις 24 και 25.

137. Το Δικαστήριο έκρινε, ακολούθως, ότι ο παράνομος χαρακτήρας κανονισμού αντιντάμπινγκ, που αποτελεί το αντικειμενικό στοιχείο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ασυνήθης περίσταση [107]. Όσον αφορά το υποκειμενικό στοιχείο, η Puma είχε τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση επιστροφής ήδη από την πρώτη καταβολή των δασμών αντιντάμπινγκ βάσει του επίδικου κανονισμού, προκειμένου, ειδικότερα, να αμφισβητήσει το κύρος του κανονισμού αυτού, προτείνοντας ένσταση ελλείψεως νομιμότητας ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου το οποίο δύναται, ή ίσως μάλιστα οφείλει, να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο [108].

138. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι, κατά το μέτρο στο οποίο η Puma διέθετε τη δυνατότητα αμφισβητήσεως του κύρους του εν λόγω κανονισμού εντός της τριετούς προθεσμίας που τάσσεται από το άρθρο 236, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα υποβάλλοντας αίτηση επιστροφής των δασμών που είχε καταβάλει βάσει του επίδικου κανονισμού, το ανίσχυρο του κανονισμού, εφόσον πράγματι διαπιστωνόταν από το Δικαστήριο, δεν θα αποτελούσε τυχαίο γεγονός που θα την είχε εμποδίσει να καταθέσει εμπρόθεσμη αίτηση [109].

139. Κατόπιν των ανωτέρω, εκτιμώ ότι το άρθρο 236, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του τελωνειακού κώδικα πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η ακύρωση κανονισμού για την επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ δεν συνιστά τυχαίο γεγονός, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, που να επιτρέπει την παράταση της τριετούς προθεσμίας κατά τη διάρκεια της οποίας εισαγωγέας μπορεί να ζητήσει την επιστροφή των εισαγωγικών δασμών που κατέβαλε κατ' εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού.

V – **Πρόταση**

140. Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο First-tier Tribunal (Tax Chamber) ως εξής:

1) Ο κανονισμός (ΕΚ) του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2006, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ και για την οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού που επιβλήθηκε στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Βιετνάμ, και ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 1294/2009 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2009, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων με το άνω μέρος από δέρμα, καταγωγής Βιετνάμ και Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, όπως επεκτάθηκε στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων με το άνω μέρος από δέρμα που αποστέλλονται από την ΕΔΠ Μακάο, ανεξάρτητα από το αν δηλώνονται ως καταγωγής ΕΔΠ Μακάο ή όχι, μετά τη διαδικασία επανεξέτασης εν όψει της λήξης της ισχύος των μέτρων, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 384/96 του Συμβουλίου, είναι ανίσχυροι καθόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν εξέτασε τις αιτήσεις αναγνωρίσεως καθεστώτος εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς και χορηγήσεως ιδιαίτερης μεταχειρίσεως στους παραγωγούς-εξαγωγείς της Κίνας και του Βιετνάμ που δεν περιλήφθηκαν στο δείγμα, κατά παράβαση των επιταγών των άρθρων 2, παράγραφος 7, στοιχείο β′, και 9, παράγραφος 5, του κανονισμού (ΕΚ) 384/96 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2) Η ακύρωση από το Δικαστήριο του κανονισμού 1472/2006 στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις Brosmann Footwear (HK) κ.λπ. κατά Συμβουλίου (C-249/10 P, EU:C:2012:53) καθώς και Zhejiang Aokang Shoes κατά Συμβουλίου (C-247/10 P, EU:C:2012:710), καθόσον επιβάλλει δασμό αντιντάμπινγκ στις αναιρεσείουσες στις υποθέσεις

107 — Σκέψη 30.

108 — Σκέψεις 31 έως 33.

109 — Σκέψη 34.

αυτές, δεν θίγει το κύρος των άλλων στοιχείων του κανονισμού αυτού, και ιδίως του δασμού αντιντάμπινγκ που έχει εφαρμογή στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από δέρμα που κατασκευάζονται από τους λοιπούς παραγωγούς-εξαγωγείς, εφόσον τα στοιχεία αυτά δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της διαφοράς την οποία ο δικαστής της Ένωσης κλήθηκε να επιλύσει.

141. Προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο Finanzgericht München ως εξής:

1) Ο κανονισμός 1472/2006 και ο εκτελεστικός κανονισμός 1294/2009 είναι ανίσχυροι καθόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν εξέτασε τις αιτήσεις αναγνωρίσεως καθεστώτος εταιρίας που λειτουργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς και χορηγήσεως ιδιαίτερης μεταχειρίσεως στους παραγωγούς-εξαγωγούς της Κίνας και του Βιετνάμ που δεν περιλήφθηκαν στο δείγμα, κατά παράβαση των επιταγών των άρθρων 2, παράγραφος 7, στοιχείο β′, και 9, παράγραφος 5, του κανονισμού 384/96.

2) Εισαγωγέας όπως η Puma SE, ο οποίος άσκησε ενώπιον εθνικού δικαστηρίου προσφυγή στρεφόμενη κατά των αποφάσεων με τις οποίες του ζητείται η καταβολή δασμών αντιντάμπινγκ κατ' εφαρμογή του κανονισμού 1472/2006, που κηρύχθηκε ανίσχυρος με την παρούσα απόφαση, δικαιούται, καταρχήν, να επικαλεσθεί το ανίσχυρο αυτό ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, προκειμένου να επιτύχει την επιστροφή των εν λόγω δασμών σύμφωνα με το άρθρο 236, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα. Απόκειται στο εθνικό δικαστήριο να προσδιορίσει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις στις οποίες υπόκειται τέτοιου είδους επιστροφή, στις οποίες περιλαμβάνεται αυτή της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου.

3) Το άρθρο 236, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 2913/92 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η κήρυξη ανίσχυρου κανονισμού για την επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ δεν συνιστά τυχαίο γεγονός, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, που να επιτρέπει την παράταση της τριετούς προθεσμίας κατά τη διάρκεια της οποίας εισαγωγέας μπορεί να ζητήσει την επιστροφή των εισαγωγικών δασμών που κατέβαλε κατ' εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού.